

Kvartalsrapport 2015

Storebrand Konsern

(urevidert)

Innhold

RESULTATUTVIKLING VIRKSOMHETSOMRÅDER

Storebrand Konsern	3
Sparing	6
Forsikring	7
Garantert pensjon	9
Øvrig	11
Balanse, soliditet og kapitalforhold	12
Fremtidsutsikter	14

REGNSKAP/NOTER

STOREBRAND KONSERN

Resultatregnskap	16
Totalresultat	17
Balanse	18
Avstemming av konsernets egenkapital	20
Kontantstrømoppstilling	21
Noter	22

STOREBRAND ASA

Resultatregnskap	40
Balanse	41
Oppstilling over endringer i egenkapital	42
Kontantstrømoppstilling	43
Noter	44

Viktig opplysning

Dette dokumentet kan inneholde uttalelser om fremtidige forhold. Forhold av denne art er forbundet med en rekke risiko- og usikkerhetsmomenter ettersom de relaterer seg til fremtidige hendelser og omstendigheter, som kan være utenfor Storebrand-konsernets kontroll. På bakgrunn av dette kan Storebrand-konsernets fremtidige finansielle posisjon, prestasjoner og resultater i vesentlig grad avvike fra de planer, mål og forventninger angitt i slike uttalelser om fremtidige forhold. Viktige faktorer som kan forårsake et slikt avvik for Storebrand-konsernet omfatter, men er ikke begrenset til: (i) makro-økonomisk utvikling, (ii) endring i konkurranseklima, (iii) endring i regulatoriske rammebetingelser og andre statlige reguleringer og (iv) markeds-relatert risiko som endringer i aksjemarkeder, renter, valutakurser og utviklingen i finansielle markeder generelt. Storebrand-konsernet tar ikke ansvar for å oppdatere noen av uttalelsene om fremtidige forhold i dette dokumentet eller uttalelser om fremtidige forhold som foretas i enhver annen form.

Storebrand Konsern

- **Konsernresultat¹⁾ på NOK 275 mill. i 4. kvartal og NOK 1 762 mill. for 2015**
- **Vekst i fee- og administrasjonsinntekter på 8,2 %²⁾**
- **Solvens II margin på 168 % med overgangsregler**
- **Etter en totalvurdering foreslår styret at det ikke utbetales utbytte for 2015, men planlegger utbytte for 2016**

Storebrand skal være best på sparing til pensjon. Konsernet tilbyr et helhetlig produktspekter innenfor livsforsikring, skadeforsikring, kapitalforvaltning og bank, til privatpersoner, bedrifter og offentlige virksomheter. Konsernet er delt inn i segmentene Sparing, Forsikring og Garantert pensjon og Øvrig.

KONSERNRESULTAT³⁾

(NOK mill.)	2015				2014	Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Fee- og administrasjonsinntekter	1 160	1 046	1 065	1 046	1 116	4 317	4 160
Risikoresultat liv og pensjon	-23	40	54	9	323	80	480
Forsikringspremier f.e.r.	934	894	947	867	802	3 642	3 115
Erstatningskostnader f.e.r.	-791	-697	-683	-652	-613	-2 822	-2 226
Driftskostnader	-912	-755	-799	-803	-207	-3 268	-2 446
Finansresultat	178	-90	76	79	-21	244	349
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	547	440	661	546	1 400	2 193	3 431
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-271	-167	-51	59	-356	-431	-8
Konsernresultat før amortisering og oppreservering	275	272	610	605	1 044	1 762	3 423
Oppreservering langt liv	-1 362	-96	-151	-154	-121	-1 764	-391
Amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler	-120	-108	-103	-105	-105	-437	-431
Konsernresultat før skatt	-1 207	67	356	346	818	-438	2 601
Skattekostnad	2 008	-3	-97	-87	-115	1 821	-516
Solgt/avviklet virksomhet	-0	-0	-0	-0	-0	-0	-1
Konsernresultat etter skatt	801	64	258	258	703	1 382	2 085

Konsernresultat før amortisering og oppreservering ble NOK 275 mill.⁴⁾ (1 044 mill.) i 4. kvartal og NOK 1 762 mill. (3 423 mill.) for 2015. Tall i parentes viser utviklingen i tilsvarende periode i fjor.

Fee- og administrasjonsinntektene vokste med 8,2 % sammenlignet med i fjor²⁾. Storebrand har målsatt å ha kostnader i % av inntekter på under 60 %. I fjerde kvartal var 12 måneders rullerende gjennomsnitt på 59,6 %⁵⁾, en økning på 0,3 % fra 3. kvartal 2015. Styrking av konkurransekraften gjennom fortsatt effektivisering er en prioritert

oppgave. Storebrand har i 4. kvartal inngått et strategisk samarbeid med Cognizant hvor deleierskap av Storebrand Baltic UAB inngår. Hensikten med samarbeidet er å legge grunnlaget for kundeorientert utvikling av konsernets IT-løsninger og effektivisere virksomheten.

Resultatet preges av vesentlige poster i kvartalet⁶⁾. Kostnader knyttet til omstilling og salg av virksomhet belastet regnskapet med NOK 97 mill. De øvrige postene står beskrevet under hvert rapporteringssegment og under kapitalforhold og skatt.

¹⁾ Resultat før oppreservering økt levealder, amortisering og skatt.

²⁾ Justert for virksomhet under nedbygging og valuta.

³⁾ Resultatoppstillingen bygger på rapporterte IFRS-resultater for de enkelte selskapene i konsernet. Oppstillingen avviker fra offisielt regnskapsoppsett.

⁴⁾ Forkortelsene Norske kroner (NOK), millioner (mill.) milliarder (mrd.) og prosent (%) er gjennomgående i rapporten.

⁵⁾ Justert for omstillingskostnader og reservestyrking uføreforsikring

⁶⁾ Se også beskrivelse i børsmelding publisert 28. januar 2016.

KONSERNRESULTAT ETTER RESULTATOMRÅDE

(NOK mill.)	2015				2014		Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014	
Sparing (ikke-garantert)	301	264	237	218	469	1 020	1 091	
Forsikring	17	120	192	159	159	488	675	
Garantert pensjon	-110	20	183	236	348	329	1 465	
Øvrig	68	-133	-3	-8	68	-75	193	
Konsernresultat før amortisering og oppreservering	275	272	610	605	1 044	1 762	3 423	

Segmentet Sparing fikk et resultat på NOK 301 mill. i 4. kvartal (469 mill.) og 1 020 mill. for året (1 091). Justert for engangseffekter i 4. kvartal 2014 og 2015 er det en resultatvekst på 16 % både i kvartalet og for året totalt.

Segmentet Forsikring leverte et resultat på NOK 17 mill. (159 mill.) Resultatet preges av reservestyrking innenfor innskuddspensjon på 100 mill. Skadeprosenten for kvartalet er 74 % (75 %) justert for reservestyrking.

Segmentet Garantert pensjon fikk et resultat på NOK -110 mill. (348 mill.). Skifte av diskonteringskurve og andre endringer i forutsetninger i den svenske virksomheten har påvirket resultatet negativt med NOK 265 mill. I tillegg er det avsatt NOK 1 362 mill. i egenkapitalbruk til langt liv avsetninger for økt forventet levealder i kvartalet. Oppreserveringen presenteres på egen linje i segmentet og i konserntabellen.

Resultatutviklingen i segmentet Øvrig er preget av at bankens næringsportefølje er under avvikling. Avkastningen i selskapsporteføljene er påvirket av det lave rentenivået. Det er i tillegg ført NOK 171 mill. på finansresultatet som minoritetens andel av gevinst i forbindelse med salg av eiendom i kvartalet.

KAPITALFORHOLD OG SKATT

Solvens II-regelverket ble innført 1. januar 2016. Målsettingen til konsernet er en solvensmargin etter det nye regelverket på 130 % inkludert bruk av overgangsregler. Solvensposisjonen for Storebrand konsern ble ved utgangen av 4. kvartal beregnet til 168 %. Uten overgangsregler er solvensmarginen estimert til 124 %. Storebrand benytter standardmodell for beregning av Solvens II. Modellene som benyttes til å beregne Solvens II er oppdaterte i kvartalet for å reflektere gjeldende forretning og regelverk. Spesielt har en modellendring knyttet til den risikoreduserende evnen til utsatt skatt blitt hensyntatt, som påvirker Solvens II tallene positivt med om lag 17 prosentpoeng.

Reduserte renter i Norge og en endring i rentekurven påvirker Solvens II-marginen negativt. Det kan komme endringer i regelverk, metoder og tolkninger som kan påvirke Solvens II-marginen fremover.

Solvens I-marginen til Storebrand Livsforsikring konsern var 191 % ved utgangen av 4. kvartal, en styrkning på 12 prosentpoeng i kvartalet. Økningen skyldes i all hovedsak styrket solvens i SPP som følge av tilpasninger til Solvens II som også slår positivt for Solvens I. I løpet av 2015 er Solvens I-marginen styrket med 16 prosentpoeng.

Konsernet hadde en regnskapsmessig skatteinntekt i 4. kvartal på NOK 2 008 mill. og NOK 1 821 mill. for året 2015. Storebrand har redusert eksponeringen mot eiendom i kundeporteføljene de siste årene. For å effektivisere driften og bedre risikostyringen på den gjenværende eiendomseksponeringen ble Storebrand Eiendom Holding AS oppløst i desember 2015. Det skattemessige tapet ved oppløsningen av selskapet medfører isolert sett en regnskapsmessig skatteinntekt på om lag NOK 1,7 mrd.

Stortinget vedtok i desember 2015 å redusere selskapskattesatsen fra 27 til 25 % med virkning fra 1. januar 2016. Ved balanseføring av utsatt skatt/skattefordel benyttes derfor 25%, noe som øker skattekostnaden for 2015 med NOK 73 mill. Samlet gir dette et konsernresultat etter skatt på NOK 801 mill. (703 mill.) for kvartalet og NOK 1 382 mill. (2 085 mill.) for året.

UTBYTTE

Storebrand har implementert det nye solvensregelverket uten å hente ny egenkapital og har en sterk solvensmargin med overgangsregler på 168 prosent, og 124 prosent uten overgangsregler. Solvensmarginen uten overgangsregler er forventet å øke i 2016 som følge av overskudd, aktiv risikostyring og andre tiltak. Etter flere år med tilpasning til Solvens II og reservestyrking for økt forventet levealder, er det styrets oppfatning at selskapet er i en normalisert situasjon. Samtidig

¹⁾ Premieinntekter per 2. kvartal 2015. Kilder Finans Norge og Svensk Försäkring.

påvirkes solvensmarginen negativt av fallende renter og volatile finansmarkeder som øker risikoen i forvaltningen av produkter med rentegaranti. Det gjenstår om lag NOK 2 mrd. av reservestyrking for økt forventet levealder, som ventes dekket av avkastningsoverskudd. Etter en totalvurdering foreslår styret at det ikke utbetales utbytte for 2015, men planlegger utbytte for 2016.

OPPRESERVERING FOR ØKT LEVEALDER

Som følge av utviklingen i levealder har Storebrand hatt et behov for å styrke reservene for økt levealder. Pr. 3. kvartal var det estimert at eiers andel av det gjenstående oppreserveringsbehovet var NOK 1,4 mrd. for perioden 4. kvartal 2015 til og med 2020. Storebrand har besluttet å belaste det gjenværende estimerte direkte resultatbidraget i 4. kvartal 2015. For året ble det samlede direkte resultatbidraget til økt levealder om lag NOK 1,8 mrd. Av dette utgjør midler fra risikoutjevningfondet om lag NOK 0,8 mrd. Med dette forventer Storebrand at den direkte resultatmessige belastningen for økt levealder er fullført og at den resterende reservestyrkingen vil dekkes av avkastningsoverskudd og bortfall av overskuddsdeling. For mer informasjon om reservestyrking for økt levealder se note 3.

MARKED OG SALGSUTVIKLING

Det er godt salg av spareprodukter, lån og skadeforsikring. Storebrand lykkes med salg av privatmarkedsprodukter til ansatte med tjenestepensjon i Storebrand. Over halvparten av kundene som kjøper privatprodukter er ansatt i en bedrift med tjenestepensjon i Storebrand. I Norge er Storebrand markedsleder innenfor innskuddsordninger med 34 % markedsandel av brutto forfalt premie¹⁾.

SPP er femte største aktør i segmentet øvrig tjenestepensjon, med en markedsandel på 11 % målt etter premieinntekter fra fondsforsikring og depotforsikring¹⁾.

Finansielle målsettinger	Mål	Faktisk
Egenkapitalavkastning	>10 %	7 %
Solvens II	>130 %	168 %
Utbytte ²⁾	>35 %	-
Ratingnivå (Storebrand Liv Konsern)	A	BBB+/Baa1

NØKKELTALL KONSERN

(NOK mill.)	2015				2014	Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Resultat pr aksje justert (NOK) ²⁾	1,65	0,37	0,8	0,78	1,78	3,61	5,57
Egenkapital	26 946	25 982	25 275	24 745	24 741	26 946	24 741
Egenkapitalavkastning, annualisert ²⁾	15,6 %	2,8 %	5,9 %	6,0 %	15,1 %	7,3 %	10,8 %
Solvensmargin Storebrand Liv konsern	191 %	179 %	183 %	173 %	175 %	191 %	175 %

¹⁾ Premieinntekter per 3. kvartal 2015. Kilder: Finans Norge og Svensk Försäkring

²⁾ Etter skatt justert for nedskrivning og amortisering av immaterielle eiendeler.

Sparing

Økt volum gir solid inntektsvekst

Sparing består av produkter som omfatter sparing til pensjon uten rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon i Norge og Sverige, kapitalforvaltning og bankprodukter til privatpersoner.

SPARING

(NOK mill.)	2015				2014		Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014	
Fee- og administrasjonsinntekter	761	646	627	628	679	2 662	2 375	
Risikoresultat liv og pensjon	1	-5	4	-4	-10	-3	-11	
Driftskostnader	-455	-381	-394	-408	-214	-1 638	-1 289	
Finansresultat	0	0	0	0	0	0	0	
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	307	261	238	216	455	1 022	1 075	
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-6	3	-0	2	14	-1	16	
Resultat før amortisering	301	264	237	218	469	1 020	1 091	

RESULTAT

Segmentet Sparing fikk et resultat på NOK 301 mill. i 4. kvartal (469 mill.) og NOK 1 020 mill. for året (1 091 mill.). Justert for engangseffekter i 4. kvartal 2014 og 2015 er det en resultatvekst på 16 % både i kvartalet og for året totalt.¹⁾

Fee- og administrasjonsinntektene øker med 12 % både i 4. kvartal og for året samlet. Inntektsveksten drives av kundenes konvertering fra ytelses- til innskuddsbaserte pensjonsordninger i kombinasjon med godt salg og økte sparesatser, i tillegg til volumvekst og god avkastning i kapitalforvaltningen. Avkastningsbaserte honorarer er inntektsført for hele året i 4. kvartal og utgjør NOK 94 mill. Økt konkurranse bidrar til å redusere netto renteinntekter i Bankens personmarked. For kvartalet isolert sett er netto renteinntekter i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital 1,21 % mot 1,39 % samme periode i fjor. Gjennomsnittlig for året er netto rentemargin redusert fra 1,36 % i 2014 til 1,26 % i 2015.

Økte salgskostnader og høyere volumdrevne kostnader forklarer kostnadsøkningen i segmentet Sparing sammenliknet med fjoråret, justert for engangseffekter begge år.

NØKKELTALL SPARING

(NOK mill.)	2015				2014	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	4. kvartal
Unit Linked-reserver	128 117	118 695	117 452	115 816	105 369	105 369
Unit Linked-premier	3 185	3 170	3 063	2 905	2 594	2 594
AuM kapitalforvaltning	571 425	562 136	551 587	557 989	534 523	534 523
PM utlån	26 861	25 417	24 833	24 100	24 441	24 441

¹⁾ Kostnadslinjen ble positivt påvirket med NOK 187 mill. i 2014 på grunn av endret pensjonsordning for egne ansatte. Den samme linjen er påvirket med minus NOK 28 mill. i omstillingskostnader i 2015.

Forsikring

Fortsatt sterk topplinjevekst, men styrkede reserver gir svakt kvartalsresultat

Forsikring har ansvaret for konsernets risikoprodukter i Norge og Sverige¹⁾. Enheten tilbyr helseforsikring i det norske og svenske bedrifts- og privatmarkedet, skadeforsikrings- og personrisikoprodukter til det norske privatmarkedet samt personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

FORSIKRING

(NOK mill.)	2015				2014	Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Forsikringspremier f.e.r. ²⁾	934	894	947	867	802	3 642	3 115
Erstatningskostnader f.e.r. ²⁾	-791	-697	-683	-652	-613	-2 822	-2 226
Driftskostnader	-151	-122	-136	-128	-9	-538	-387
Finansresultat	25	45	64	72	-22	206	173
Resultat før amortisering	17	120	192	159	159	488	675
Skadeprosent	85%	78%	72%	75%	76%	77%	71%
Kostnadsprosent	16%	14%	15%	15%	1%	15%	13%
Combined ratio	101%	92%	87%	90%	78%	92%	84%

RESULTAT

Forsikring leverer et resultat før amortisering på NOK 17 mill. (159 mill.) i 4. kvartal og NOK 488 mill. (675 mill.) for året. Samlet combined ratio i kvartalet er 101 % (78 %) mens for året ble combined ratio 92 % (84 %). Premieinntektene økte med 17 % sammenlignet med i fjor. Den solide premieveksten er drevet av godt salg av individuelle skadeforsikringer og den nye avtalen med Akademikerne.

Det samlede risikoresultatet gir en skadeprosent på 85 % (76 %). For hele 2015 ble skadeprosenten 77 % (71 %). Markedet for innskuddspensjon er svært konkurranseutsatt og pris på uførepensjon er en viktig konkurranseparameter. I tillegg er det en negativ utvikling på antall arbeidsløse og uføre. Derfor er reservene innenfor pensjonsrelatert kollektiv uføreforsikring styrket med 100 mill. i kvartalet. Samtidig jobbes det med tiltak for å styrke lønnsomheten inkludert opprising av ulønnsomme kunder. Den underliggende risikoutviklingen er fortsatt god i skadeforsikringsbestanden, men

skadeinflasjonen er noe økende sammenlignet med tidligere kvartaler. Det samlede naturskaderesultatet utgjør minus NOK 10 mill. og bidrar til den økte skadeprosenten.

Kostnadsprosenten utgjorde 16 % (1 %) for 4. kvartal og 15 % (13 %) for året. Omstillingskostnader i både Norge og Sverige belaster kostnadsprosenten i kvartalet. Tilsvarende periode i fjor hadde store positive effekter knyttet til endret pensjonsordning. Justert for engangseffekter begge årene viser kostnadsprosenten en underliggende positiv kostnadsutvikling med en reduksjon på 2 %-poeng fra 16 % i 2014 til 14 % i 2015.

Investeringsporteføljen til Forsikring i Norge utgjør NOK 6,4 mrd., som i hovedsak er plassert i rentepapirer med kort og mellomlang durasjon. Finansinntektene har tilfredsstillende avkastning, men er i kvartalet negativt påvirket av korreksjon av feilføring mellom finansresultatet og risikoresultatet.

¹⁾ Helseforsikring er 50 prosent eid av Storebrand ASA og Munich Health og er innregnet etter egenkapitalmetoden.

²⁾ For egen regning.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

I personmarkedet lykkes Storebrand godt og premieinntektene har økt med 18 % i 2015. I 2. kvartal passerte Storebrand 100.000 skadekunder og veksten har også vært tilfredsstillende også i 4. kvartal. Veksten drives av konkurransedyktige priser, enkle og relevante produkter samt gode dekninger. Den nye avtalen med Akademikerne som trådte i kraft 1.1.2015 og bidrar også til å sikre Storebrand en solid posisjon i foreningsmarkedet. Helserelevante forsikringer er i vekst og Storebrand lykkes godt i markedet.

For risikodekningene tilknyttet innskuddspensjon i Norge er veksten drevet av konvertering fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon. Det nye regelverket for uførepensjon som trådte i kraft 1.1.2016, vil kunne medføre noe redusert premievolum fremover.

NØKKELTALL FORSIKRING

(NOK mill.)	2015				2014
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal
Skade & Person liv *	1 675	1 657	1 607	1 531	1 407
Helse & Gruppe liv **	1 493	1 477	1 471	1 451	1 235
Pensjonsrelatert uføreforsikring ***	1 159	1 141	1 098	1 071	1 057
Totale forsikringspremier	4 327	4 275	4 176	4 053	3 699
Reserver	6 399	6 512	6 124	6 080	5 683

* Individuell livs- og ulykkes-, eiendoms- og skadeforsikring.

** Gruppe ulykkes-, yrkesskade- og helseforsikring.

*** Risikopremie innskuddspensjon.

Garantert pensjon

Resultatet er kraftig negativt påvirket av engangseffekter knyttet til avsetning for fremtidig egenkapitalbruk for langt liv reservering i norsk virksomhet og endret modellering av finansresultatet i svensk virksomhet.

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsepensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital – og pensjonsforsikring.

GARANTERT PENSJON

(NOK mill.)	2015				2014	Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Fee- og administrasjonsinntekter	460	428	457	432	457	1 777	1 842
Risikoresultat liv og pensjon	7	20	47	16	331	89	483
Driftskostnader	-333	-266	-281	-277	-84	-1 156	-921
Finansresultat	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	134	182	223	171	705	711	1 404
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-244	-162	-40	64	-357	-382	61
Resultat før amortisering og oppreservering langt liv	-110	20	183	236	348	329	1 465
Oppreservering langt liv	-1 362	-96	-151	-154	-121	-1 764	-391

RESULTAT

Fee- og administrasjonsinntektene utvikler seg i tråd med at en stor del av bestanden er moden og i langsiktig avgang. Inntektene var NOK 460 mill. (457 mill.) i 4. kvartal og NOK 1 777 mill. (1 842 mill.) i 2015. For året har inntektene falt med 3,5 % sammenlignet med 2014. Justert for valutaeffekt og mindre engangseffekt i individualporteføljen i 4. kvartal 2015 er underliggende inntektsreduksjon 6,6 %. Driftskostnadene er i 4. kvartal påvirket av avsetninger for omstillingskostnader på NOK 41 mill. mens endringer i pensjonsordningen medførte kostnadsreduksjon på NOK 210 mill. i 4. kvartal 2014. Justert for dette er kostnadene redusert i 2015 sammenlignet med året før.

Risikoresultatet ble NOK 7 mill. (331 mill.) i 4. kvartal og NOK 89 mill. (483 mill.) hittil i år. Årsaken til nedgangen fra 2014 følger av positiv engangseffekt på NOK 322 mill. i 4. kvartal 2014. Risikoresultatet i 4. kvartal er noe svakere enn tidligere kvartaler i 2015 som følge av svakere resultater i den svenske virksomheten.

Resultat fra overskuddsdelingen er generert i den svenske virksomheten og utgjør minus NOK 244 mill. (minus 357 mill.) i 4. kvartal og minus NOK 382 mill. (61 mill.) i 2015. I 4. kvartal er det innført nye kostnadsforutsetninger og ny Solvens II-tilpasset rentekurve i modellene. Dette har påvirket resultat fra overskuddsdeling med minus NOK 265 mill. For øvrig har stigende renter og svak utvikling i kredittmarkedet ført til at de fleste porteføljene i SPP har hatt negativ avkastning i 4. kvartal. Samlet sett gir dette lavere avkastningsdeling mellom kunder og selskap enn tidligere kvartaler og i 2014, mens indekseringsavgiften i den kollektive forsikringsporteføljen utgjør NOK 127 mill. i 2015 (160 mill.). På grunn av lavere konsolideringsgrad ventes det ikke indekseringsavgift i 2016.

I den norske virksomheten prioriteres buffer- og reservebygging fremfor overskuddsdeling mellom kunder og eiere. I 4. kvartal er det avsatt for estimert fremtidig direkte bruk av egenkapital og risiko-utjevningfond knyttet til oppreservering for langt liv. Dette gir en kostnad for langt liv reservering på NOK 1 362 mill. (121 mill.) i 4. kvartal og NOK 1 764 mill. (391 mill.) i 2015.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

De fleste produktene er lukket for nysalg og kundenes valg av overgang fra garanterte til ikke-garanterte produkter er i tråd med konsernets strategi. Kundereserver for garantert pensjon utgjorde pr. 4. kvartal NOK 267 mrd. sammenlignet med NOK 264 mrd. ved inngangen til året. Justert for valutaeffekt er det imidlertid en reduksjon i reserver på 2,1 % gjennom året. Fripoliser er eneste garanterte portefølje i vekst og utgjør pr. 4. kvartal NOK 103,8 mrd., noe som tilsvarer en økning på NOK 11,3 mrd. og 12,2 % gjennom 2015. Ytelsepensjon i Norge har gjennom året blitt redusert med NOK 11,8 mrd. tilsvarende 17,5 %, og utgjør NOK 55,9 mrd. ved utgangen av året.

Garanterte porteføljer i den svenske virksomheten utgjør NOK 91,8 mrd. som tilsvarer en økning på NOK 4,0 mrd. Økningen følger av

valutaendring, mens det underliggende er nedadgående trend. Ekstern fraflytting fra garantert pensjon har vært NOK 7,7 mrd. (14,8 mrd.) i 2015 år og NOK 0,5 mrd. (2,2 mrd.) i 4. kvartal.

Fra og med 4. kvartal 2014 ble kundene tilbudt å konvertere fra tradisjonelle fripoliser til fripoliser med investeringsvalg. Fripoliser med investeringsvalg, som inngår i segmentet Sparing, utgjør pr. årsskiftet NOK 4,6 mrd., en økning på om lag NOK 0,3 mrd i 4. kvartal.

Samlede premieinntekter for garantert pensjon (eksklusiv flytting) var NOK 7,5 mrd. (9,5 mrd.) i 2015 og NOK 1,3 mrd. (1,8 mrd.) i 4. kvartal. For året som helhet er dette en reduksjon på 22 %.

NØKKELTALL GARANTERT PENSJON

(NOK mill.)	2015					Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Garanterte reserver	266 979	263 198	258 825	261 277	264 290	266 979	264 290
Garanterte reserver i % av totale reserver	67,6 %	68,9 %	68,8 %	69,3 %	71,5 %	67,6 %	71,5 %
Overføring av garanterte reserver	-398	-855	-1 438	-5 037	-2 229	-7 729	-14 823
Bufferkapital i % av kundefond SBL	5,8 %	5,4 %	5,7 %	6,5 %	6,6 %	5,8 %	6,6 %
Bufferkapital i % av kundefond SPP	7,6 %	11,1 %	12,4 %	12,5 %	11,7 %	7,6 %	11,7 %

Øvrig/Elimineringer

Under Øvrig rapporteres resultatet i Storebrand ASA, samt resultatet i selskapsporteføljene og mindre datterselskap i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår resultatet knyttet til utlån til næringsvirksomhet i Storebrand Bank og virksomheten i BenCo. Konsernelimineringer rapporteres i egen tabell under.

RESULTAT EKSKL. ELIMINERINGER

(NOK mill.)	2015				2014	Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Fee- og administrasjonsinntekter	17	31	35	45	59	129	233
Risikoresultat liv og pensjon	-31	25	3	-4	2	-6	8
Driftskostnader	-50	-46	-43	-48	20	-188	-138
Finansresultat	153	-135	12	7	0	38	175
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	89	-124	8	0	81	-27	278
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-21	-8	-11	-8	-13	-48	-85
Resultat før amortisering	68	-133	-3	-8	68	-75	193

ELIMINERINGER

(NOK mill.)	2015				2014	Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2015	2014
Fee- og administrasjonsinntekter	-78	-60	-55	-59	-80	-251	-289
Driftskostnader	78	60	55	59	80	251	289
Finansresultat	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	-	-	-	-	-	-	-

I segmentet Øvrig er nedgangen i fee- og administrasjonsinntekter knyttet til avvikling av næringsbank. Den store svingningen i risikoresultat mellom 3. kvartal og 4. kvartal skyldes en periodiserings-effekt.

Finansresultatet i segment Øvrig inkluderer selskapsporteføljene i SPP og Storebrand Livsforsikring og finansresultatet i Storebrand ASA. Storebrand Livsforsikring konsern er finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og ansvarlig lån. Med rentenivået pr. utgangen av 4. kvartal 2015 forventes det om lag NOK 90 mill. i rentekostnader kvartalsvis. Selskapsporteføljene i det norske og svenske livselskapet utgjorde NOK 20,9 mrd. ved utgangen av 4. kvartal.

Investeringene er i første rekke i rentebærende papirer i Norge og Sverige med kort løpetid. I kvartalet fikk den norske selskapsporteføljen en avkastning på 0,6 %, og avkastningen var 1,8 % for året. Den svenske selskapsporteføljen er investert i rentepapirer som til dels har negative renter. Samlet sett gav dette en avkastning på -0,1 % for den svenske virksomheten i kvartalet og -0,4 % for året. Samlet sett gav dette en avkastning på 0,1 % for den svenske virksomheten. Det er i tillegg ført NOK 171 mill. på finansresultatet som minoritetens andel av gevinst i forbindelse med avtalt salg av eiendom i kvartalet.

Balanse, soliditet og kapitalforhold

Solvens I-margin på 191 %, NOK 61 mrd. i soliditetskapital

Kontinuerlig overvåking og aktiv risikostyring er et kjerneområde i Storebrands virksomhet. Risiko og soliditet følges både opp på konsernnivå og i de juridiske selskapene. Regulatoriske krav til soliditet og risikostyring følger i stor grad juridiske enheter. Avsnittet er derfor delt inn i juridiske enheter.

STOREBRAND ASA

Storebrand ASA hadde likvide eiendeler på NOK 2,4 mrd. ved utgangen av kvartalet. Likvide eiendeler består i hovedsak av kort-siktede rentepapirer med god kredittrating. Total rentebærende gjeld i Storebrand ASA utgjorde NOK 3,3 mrd. ved utgangen av kvartalet. Dette tilsvarer en netto gjeldsgrad på 4,8 %. Neste forfall på obligasjonsgjeld er i april 2016. I 4. kvartal kjøpte Storebrand tilbake utestående obligasjonsgjeld med nominelt volum på til sammen NOK 671 mill. Parallelt med tilbakekjøpet inngikk Storebrand et 3-årig senior usikret banklån på NOK 800 mill. med SEB og Nordea. I løpet av første halvår forventer selskapet å motta konsernbidrag fra datterselskapene med positiv likviditetseffekt på til sammen NOK 436 mill. Likviditetssituasjonen i holdingselskapet er vesentlig styrket de siste 5 årene, og selskapet har en solid likviditetsbuffer.

Storebrand ASA eide 0,46 % (2,062,721) av selskapets egne aksjer ved utgangen av kvartalet.

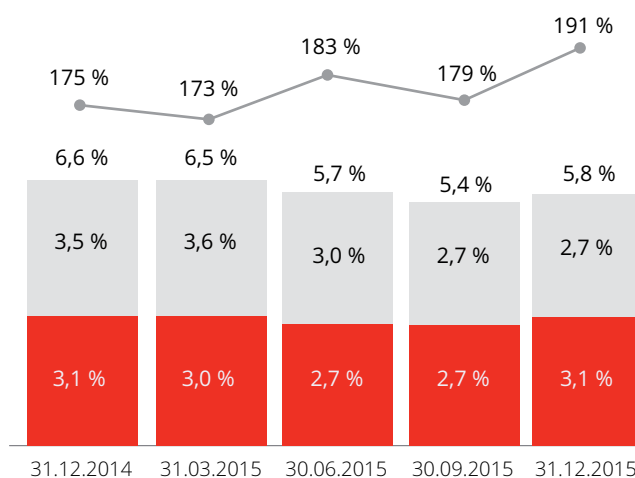
Kapitaldekning og kjernekapitaldekning for Storebrand konsern var ved utgangen av 4. kvartal på henholdsvis 14,3 % og 11,9 %. I henhold til nye soliditetsregler for finansielle grupper vil Storebrand ASA fra 31.1.2016 ikke lenger være omfattet av kapitaldekningsregelverket, og Storebrand vil da kun rapportere kapitaldekning på bank- og kapitalforvaltningsvirksomheten.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN¹⁾

Solvens I-marginen i Storebrand Livsforsikring konsern var 191 % ved utgangen av 4. kvartal, en økning på 11,7 prosentpoeng i kvartalet. Hittil i år er Solvens I-marginen styrket med 15,8 prosentpoeng.

Soliditetskapitalen²⁾ utgjorde NOK 61,0 mrd. ved utgangen av 4. kvartal 2015, en reduksjon på NOK 3,0 mrd. i 4. kvartal i hovedsak som følge av reduserte kundebuffer i svensk virksomhet, men noe motvirket av økte kundebuffer i norsk virksomhet.

SOLIDITET

- Kursreserver i % av kundefonds med garanti
- Tilleggsavsetninger i % av kundefonds med garanti
- Solvensmargin Storebrand Livsforsikring konsern

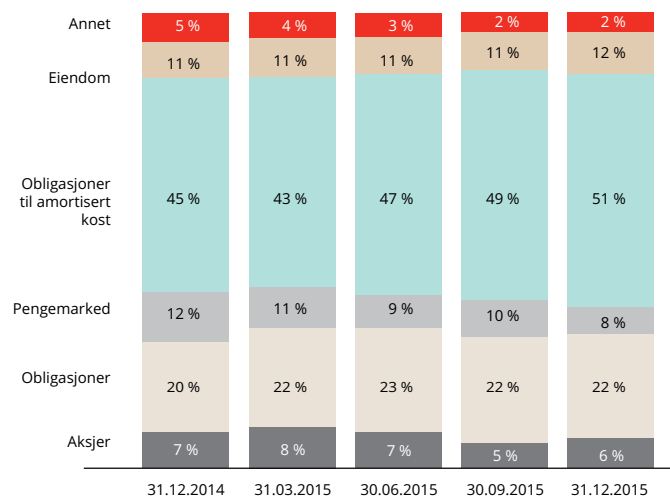
STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Kursreguleringsfondet er i 4. kvartal økt med NOK 0,2 mrd. og hittil i år redusert med NOK 1,3 mrd. og utgjør NOK 4,5 mrd. ved utgangen av 4. kvartal 2015. Tilleggsavsetningene er i kvartalet økt med NOK 0,7 mrd. og er uendret hittil i år. Tilleggsavsetningen for året reduseres som følge av konvertering til fripoliser med investeringsvalg og øker som følge av at årets renteresultat avsettes til tilleggsavsetning med NOK 0,7 mrd. Tilleggsavsetningene utgjør NOK 5,2 mrd. ved utgangen av 4. kvartal 2015. Oververdi på anleggsobligasjoner som vurderes til amortisert kost er redusert med NOK 0,5 mrd. i 4. kvartal, redusert med NOK 2,8 mrd for året og utgjør NOK 10,6 mrd. per 4. kvartal. Reduksjonen skyldes renteoppgang. Oververdi på obligasjoner til amortisert kost er ikke innregnet i regnskapet.

¹⁾ Storebrand Livsforsikring, SPP og BenCo.

²⁾ Består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, risikoutjevnsningsfond, kursreserver obligasjoner til amortisert kost, tilleggsavsetning, villkorad återbäring og opptjent resultat.

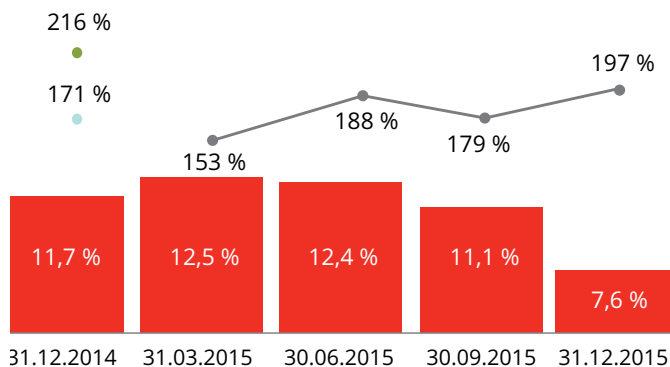
ALLOKERING GARANTERTE KUNDEMIDLER NORGE

Kundemidler er økt med NOK 6,3 mrd. i 4. kvartal og NOK 10,6 mrd. for året som følge av sterke finansmarkeder. Kundemidler utgjorde NOK 229 mrd. ved utgangen av 4. kvartal 2015. Kundemidler innenfor ikke-garantert Sparing er økt med NOK 3,8 mrd. i 4. kvartal og NOK 12,0 mrd. for året 2015. Garanterte kundemidler er økt med NOK 2,5 mrd. i 4. kvartal og redusert med NOK 1,4 mrd. for året 2015.

SPP

SOLIDITET

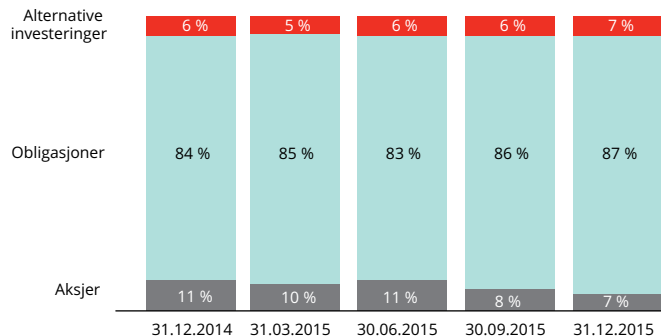
- Bufferkapital i % av kundefond med garanti
- Solvens margin SPP Liv Fondförsäkring AB
- Solvens margin SPP Livförsäkring AB
- Solvens margin SPP Pension och Försäkring AB

SOLVENS

Solvens I-marginen i SPP Pension og Försäkring AB er 197 % for 4. kvartal.

Bufferkapitalen utgjorde NOK 6,5 mrd. (9,6 mrd.) i 4. kvartal. Nedgangen skyldes hovedsakelig skifte av rentekurve i den svenske virksomheten.

ALLOKERING GARANTERTE KUNDEMIDLER SPP

Totalt forvaltet kapital i SPP er NOK 157,6 mrd. Det tilsvarer en økning på 7 % sammenliknet med 4. kvartal 2014. For kundemidler innenfor ikke-garantert sparing var forvaltet kapital NOK 72,3 mrd. pr. 4. kvartal som tilsvarer en økning på 14 % sammenliknet med 4. kvartal 2014.

STOREBRAND BANK

Utlånsporteføljen i personmarked stiger i 4. kvartal, og bedrifts-markedsporteføljen fortsetter å falle som planlagt. Brutto utlån til kunder ved utgangen av 4. kvartal utgjorde NOK 29,4 mrd. (28,5 mrd.). Bankkonsernets personmarkedsportefølje utgjør NOK 26,9 mrd. og utgjør 92 % av den totale porteføljen.

Banken har hatt fallende risikovektet balanse gjennom året som følge av den planlagte nedbyggingen av bedriftsmarkedsporteføljen. Storebrand Bank Konsern har ved utgangen av 4. kvartal en netto ansvarlig kapital på NOK 2,6 mrd. Kapitaldekningen er 17,1 % og kjernekapitaldekningen er 15,2 % ved utgangen av 4. kvartal 2015, mot henholdsvis 15,0 % og 13,3 % ved utgangen av 2014.

Fremtidsutsikter

REGULATORISKE ENDRINGER

SOLVENS II

Det nye europeiske soliditetsregelverket Solvens II trådte i kraft 1. januar 2016, og gjelder for alle forsikringsselskaper i EØS. Finanstilsynet har godkjent Storebrands søknad om å bruke overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger.

NYTT REGELVERK FOR UFØREPENSJON

Reglene om uførepensjon for private tjenestepensjonsordninger tilpasset den nye folketrygden trådte i kraft 1. januar 2016. Det er gitt ett år for bedriftene til å tilpasse sine pensjonsplaner til den nye ordningen.

PRIVAT TJENESTEPENSJON

Fellesforbundet og Norsk Industri har med bakgrunn i et mandat fra tariffoppgjøret i 2014 utredet tjenestepensjon. Partene foreslår i en felles uttalelse 19. januar 2016 å innføre en ordning hvor arbeidstaker oppretter en individuell pensjonskonto som arbeidsgiver betaler inn til. Arbeidstaker vil dermed kunne samle sine pensjonsrettigheter fra innskuddsbaserte ordninger i en slik pensjonskonto, og står fritt til å velge leverandør. Partene foreslår også at det bør gjøres lovendringer slik at arbeidstaker på individuell basis skal kunne spare differansen mellom tillatte maksimalsatser og arbeidsgivers innskuddsnivå.

OFFENTLIG TJENESTEPENSJON

I desember 2015 la Arbeids- og Sosialdepartementet frem et forslag til endringer i tjenestepensjon for offentlig sektor. Det foreslås en nettoordning med alleårsopptjening, kjønnsnøytrale premier og livsvarig utbetaling, som kan kombineres med arbeidsinntekt. Regjeringen skal drøfte forslaget med partene og videre prosess forventes å være avklart i løpet av kort tid.

RISIKOSTYRING

Storebrand er gjennom forretningsområdene eksponert for flere typer risiko. Utvikling i rentenivå og eiendoms- og aksjemarkedene vurderes som de vesentligste risikofaktorer som kan påvirke konsernets resultat. Over tid er det viktig å kunne levere en avkastning som overgår rentegarantien i produktene. Risikostyring er derfor et prioritert kjerneområde i konsernet. I tillegg er utvikling i uførhet og levealder sentrale risikoer.

RESULTATUTVIKLING OG RISIKO

Storebrand er markedsleder innenfor salg av pensjonsløsninger til norske bedrifter. Storebrand oppnådde spesielt god vekst i salg av innskuddspensjon i 2015 og er nå klar markedsleder med en markedsandel på 34 %. Markedet for innskuddspensjon er i vekst og stadig flere bedrifter velger å øke sparingen til pensjon for de ansatte.

Innskuddspensjonsordninger er den dominerende løsningen for pensjonssparing i Norge og veksten forventes å fortsette. Storebrand har også en sterk utfordrerrolle innenfor salg av pensjonsløsninger til svenske bedrifter med en markedsandel på 11 %.

Storebrand oppnådde god kundevekst i personmarkedet i 2015, hvor konsernet fikk om lag 26 400 netto nye kunder i løpet av året. Særlig fordelsprogrammet for ansatte i bedrifter som har pensjonsordning i Storebrand bidrar til veksten innenfor skadeforsikring og bankprodukter. Salg og rådgivning mot personkunder som sparer til pensjon i Storebrand er et viktig satsingsområde fremover.

Mange bedrifter velger å konvertere gamle ytelsesordninger til innskuddsordninger som medfører utstedelse av fripoliser som reduserer inntjeningen i konsernet. En del bedrifter velger å videreføre ytelsesordningene for eldre arbeidstakere og avviklingen av disse ordningene vil derfor skje gradvis over noe lengre tid. Storebrand er inne i en periode med styrking av reservene for økt forventet levealder innenfor ytelsesordningene og fripolisene og resultatet vil derfor belastes med minimum 20 % av kostnaden knyttet til reservestyrking. Storebrand belastet resultatene i 2015 med resten av det estimerte direkte egenkapitalbidraget for reservestyrkingen. Det endelige beløpet vil blant annet avhenge av risikoresultater og avkastning i kundeporteføljene. Reservering for økt levealder er beskrevet nærmere innledningsvis og i note 3.

Solvens II-regelverket ble innført fra årsskiftet og Storebrand rapporterer en solvensgrad etter de nye reglene på 168 % (uten overgangsregler er solvensmarginen estimert til 124 %). Regulatorisk minimumsnivå er 100 %. Solvensnivået viser at konsernet er robust for et lavt rentenivå over en lengre periode. Utviklingen i rentenivå, kredittpåslag, eiendoms- og aksjeverdier påvirker solvensmarginen. Det er ventet en gradvis forbedring i den underliggende solvensmarginen i årene som kommer. Dette skyldes i hovedsak kortere løpetid på forpliktelsene, reservestyrking for økt levealder og forventet resultatskapning i konsernet.

Avkastningen for kundene i 2015 ble på 4,1 % for den største porteføljen av innskuddspensjon og 5,2% for garantert pensjonsprodukter i Norge. Avkastningen er preget av at vi opplever et historisk lavt rentenivå i Norge og Europa for øvrig. Storebrand har tilpasset seg det lave rentenivået gjennom bygging av bufferkapital, risikoreduksjoner på investeringssiden og endringer i produktene. Over tid vil nivået på den årlige rentegarantien reduseres. På lang sikt vil et vedvarende lavt rentenivå være en risiko for at produkter med høye rentegarantier går med underskudd og det er derfor viktig å kunne levere en avkastning som overgår rentegarantien i produktene. Storebrand har derfor tilpasset aktivasisiden ved å bygge en robust portefølje med obligasjoner til amortisert kost for å oppnå den garanterte

renten. Utviklingen i eiendoms- og aksjemarkedene vurderes også som en vesentlig risikofaktor som påvirker konsernets resultat.

Storebrand har inngått et strategisk partnerskap med Cognizant som overtar Storebrands servicesenter i Baltic og som vil levere IT-, service- og oppgjørstjenester til konsernet de neste årene. Samarbeidet vil styrke leveransen til kundene gjennom et større kompetansemiljø og økt effektivitet. I 2016 vil samarbeidet kreve økt innsats og ressurser for å lykkes med overgangen, men partnerskapet er forventet å gi reduserte kostnader for konsernet de neste årene. Det er gjennomført nedbemanning i deler av den norske og svenske virksomheten i 2015 og det legger grunnlaget for reduserte kostnader. Det er marginpress innenfor segmentene Sparing og Forsikring. Kostnadsreduksjoner og tilpasninger i virksomheten vil derfor legge et godt grunnlag for lønnsom vekst fremover.

Lysaker, 16. februar 2016

Storebrand Konsern

Resultatregnskap

(NOK mill.)	Note	4. kvartal		1.1 - 31.12	
		2015	2014	2015	2014
Premieinntekter		5 465	5 771	25 459	25 220
Netto renteinntekter Bank		96	110	377	462
<i>Netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for selskap:</i>					
-aksjer og andeler til virkelig verdi		5	3	5	17
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi		15	95	7	774
-finansielle derivater til virkelig verdi		34	-7	127	-208
-obligasjoner til amortisert kost		26	26	89	90
-eiendommer		212	18	294	92
-resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper/felleskontrollert virksomhet		-82	19	34	40
<i>Netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for kunder:</i>					
-aksjer og andeler til virkelig verdi		4 255	10 089	7 072	20 735
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi		2 234	2 246	4 426	9 516
-finansielle derivater til virkelig verdi		-1 404	-3 754	-5 179	-1 328
-obligasjoner til amortisert kost		1 237	998	4 083	3 784
-renteinntekter utlån		15	53	108	171
-eiendommer		802	646	2 407	1 582
-resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper		124	10	134	25
Andre inntekter		534	806	2 500	2 698
Sum inntekter		13 566	17 128	41 945	63 669
Erstatninger		-5 566	-6 698	-25 247	-35 918
Endring forsikringsforpliktelser		-9 981	-8 648	-15 998	-21 417
Endring bufferkapital		2 119	-120	3 930	781
Tap på utlån		-21	-3	-45	-74
Driftskostnader	8	-1 024	-300	-3 686	-2 913
Andre kostnader		-61	-261	-439	-498
Rentekostnader		-118	-176	-462	-597
Sum kostnader før amortisering		-14 652	-16 206	-41 947	-60 637
Konsernresultat før amortisering		-1 087	923	-2	3 032
Amortisering av immaterielle eiendeler		-120	-105	-437	-431
Konsernresultat før skatt		-1 207	818	-438	2 601
Skattekostnad	9	2 008	-115	1 821	-516
Resultat etter skatt solgt/avviklet virksomhet					-1
Periodens resultat		801	703	1 382	2 085
Periodens resultat kan henføres til:					
Andel av resultatet til aksjonærer		618	694	1 178	2 063
Andel av resultatet til hybridkapitalinvestorer		3		9	
Andel av resultatet til minoritet		181	8	196	22
Sum		801	703	1 382	2 085
Resultat per ordinær aksje (NOK)		1,38	1,55	2,63	4,61
Gjennomsnittlig antall aksjer i beregningsgrunnlaget (millioner)				447,6	447,4
Det er ingen utvanning av aksjene					

Storebrand Konsern

Konsolidert oppstilling over totalresultat

(NOK mill.)	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2015	2014	2015	2014
Periodens resultat	801	703	1 382	2 085
Endringer estimatavvik pensjoner	-178	-509	-187	-522
Verdiregulering egne bygg	165		180	51
Gevinst/tap kontantstrømsikring	4	168	27	168
Totalresultatelementer tilordnet kundeporteføljen	-165	30	-180	-22
Skatt øvrige resultatelementer som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	55	80	49	80
Sum øvrige resultatelementer som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	-119	-232	-111	-245
Omregningsdifferanser	291	646	760	138
Urealisert gevinst på finansielt instrument holdt for omsetning	9		9	
Skatt øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet		1	2	-1
Sum øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet	301	647	771	137
Sum øvrige resultatelementer	182	415	660	-109
Totalresultat	983	1 118	2 042	1 976
Totalresultat kan henføres til:				
Andel av totalresultatet til aksjonærer	797	1 101	1 830	1 950
Andel av totalresultatet til hybridkapitalinvestorer	3		9	
Andel av totalresultat til minoritet	183	16	203	26
Sum	983	1 118	2 042	1 976

Storebrand Konsern

Balanse

(NOK mill.)	Note	31.12.15	31.12.14
Eiendeler selskapsporteføljen			
Utsatt skattefordel		957	
Immaterielle eiendeler og merverdi av kjøpte forsikringskontrakter		5 810	5 710
Varige driftsmidler		71	91
Investeringer i tilknyttede selskaper/felleskontrollert virksomhet		385	381
<i>Finansielle eiendeler til amortisert kost</i>			
- Obligasjoner	7	3 454	2 883
- Utlån til kredittinstitusjoner	7	123	207
- Utlån til kunder	7,10	28 049	27 479
Reassurandørenes andel av forsikringsmessige avsetninger		134	144
Eiendommer vurdert til virkelig verdi	7	335	4 456
Eiendommer til eget bruk	7		68
Biologiske eiendeler		64	64
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		2 722	1 522
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi</i>			
- Aksjer og andeler	7	114	109
- Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	7	29 123	26 699
- Derivater	7	1 715	1 741
- Utlån til kunder	7,10	1 215	989
Bankinnskudd		3 009	5 266
Eiendeler minoritet i verdipapirfond		23 044	17 036
Sum eiendeler selskap		100 323	94 846
Eiendeler kundeporteføljen			
Varige driftsmidler		429	363
Investeringer i tilknyttede selskaper		1 465	40
Fordringer på tilknyttede selskaper		41	11
<i>Finansielle eiendeler til amortisert kost</i>			
- Obligasjoner	7	73 434	64 136
- Obligasjoner som holdes til forfall	7	15 648	15 131
- Utlån til kunder	7,10	6 017	4 679
Eiendommer vurdert til virkelig verdi	7	24 081	21 963
Eiendommer til eget bruk	7	2 887	2 514
Biologiske eiendeler		725	646
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		2 999	3 928
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi</i>			
- Aksjer og andeler	7	124 476	118 334
- Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	7	161 653	157 576
- Derivater	7	2 988	4 714
Bankinnskudd		4 164	3 405
Sum eiendeler kunder		421 006	397 441
Sum eiendeler		521 329	492 287

Fortsetter neste side

Storebrand Konsern

Balanse (forts.)

(NOK mill.)	Note	31.12.15	31.12.14
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital		11 724	11 722
Opptjent egenkapital		14 477	12 652
Hybridkapital		226	
Minoritetsinteresser		520	366
Sum egenkapital		26 946	24 741
Ansvarlig lånekapital	6	7 766	7 826
Bufferkapital	11	19 016	22 213
Forsikringsforpliktelser		400 211	369 963
Pensjonsforpliktelser		465	555
Utsatt skatt		200	1 228
<i>Finansiell gjeld</i>			
- Gjeld til kredittinstitusjoner	6	416	19
- Innskudd fra kunder i Bank		17 825	19 358
- Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6	15 475	13 986
- Derivater selskapsporteføljen		851	884
- Derivater kundeporteføljen		2 501	3 941
Annen kortsiktig gjeld		6 614	10 537
Gjeld minoritet i verdipapirfond		23 044	17 036
Sum gjeld		494 383	467 546
Sum egenkapital og gjeld		521 329	492 287

Storebrand Konsern

Konsolidert oppstilling over endring i egenkapital

(NOK mill.)	Majoritetens andel av egenkapitalen						Sum opptjent egenkapital	Hybridkapital	Minoritet	Total egenkapital
	Aksje-kapital ¹⁾	Egne aksjer	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Valuta omregnings-reserve	Annen egen-kapital ²⁾				
Egenkapital 31.12.13	2 250	-14	9 485	11 720	945	9 760	10 705		350	22 775
Periodens resultat						2 063	2 063		22	2 085
Sum øvrige resultatelementer					133	-246	-112		4	-109
Totalresultat for perioden					133	1 817	1 950		26	1 976
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:										
Egne aksjer		2		2		18	18			20
Utbetalt aksjeutbytte									-2	-2
Kjøp av minoritetsinteresser						-21	-21			-21
Annet						-1	-1		-7	-8
Egenkapital 31.12.14	2 250	-12	9 485	11 722	1 078	11 574	12 652		366	24 741
Periodens resultat						1 178	1 178	9	196	1 382
Sum øvrige resultatelementer					753	-100	653		7	660
Totalresultat for perioden					753	1 078	1 830	9	203	2 042
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:										
Egne aksjer		2		2		21	21			23
Hybridkapital klassifisert som egenkapital ³⁾						2	2	226		228
Utbetalt renter hybridkapital								-9		-9
Utbetalt aksjeutbytte									-25	-25
Kjøp av minoritetsinteresser									-25	-25
Annet						-28	-28		1	-28
Egenkapital 31.12.15	2 250	-10	9 485	11 724	1 831	12 646	14 477	226	520	26 946

¹⁾ 449 909 891 aksjer pålydende kroner 5.

²⁾ Inkluderer bundne midler i risikoutjevningfond med 161 millioner kroner og sikkerhetsavsetninger med 294 millioner kroner.

³⁾ Storebrand Bank ASA har 2 fondsobligasjoner som ble utstedt i 2013 og 2014 på henholdsvis 150 og 75 millioner kroner. Instrumentene er evigvarende men banken kan tilbakebetale kapitalen på gitte tidspunkt, første gang 5 år etter utstedelse. Renten på lånene er flytende pluss en margin på henholdsvis 3,00 og 3,95prosent. Instrumentene inngår i kjernekapitalen og er hybridkapitalinstrumenter i henhold til Beregningsforskriften § 3a. Storebrand Bank ASA har en rett til å ikke betale renter til investorene. Disse fondsobligasjonene er fra 2. kvartal 2015 tatt med som Hybridkapital innfor konsernets egenkapital. Renter etter skatt inngår ikke i resultatet, men presenteres direkte i egenkapitalen. Påløpte renter inngår i Hybridkapitalen.

Storebrand Konsern

Kontantstrømoppstilling

	1.1 - 31.12	
(NOK mill.)	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalinger premie - forsikring	26 125	22 693
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-19 827	-20 457
Netto inn-/utbetalinger ved flytting	-4 863	-14 742
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	1 101	1 352
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-315	-523
Utbetalinger til drift	-3 296	-2 679
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	-1 069	3 896
Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler og bankkunder	-2 145	-10 461
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	-2 191	4 181
Netto inn-/utbetaling av innskudd bankkunder	-1 533	-1 370
Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer	5 887	15 944
Netto inn-/utbetalinger vedrørende eiendomsinvesteringer	-1 548	-850
Netto endring bankinnskudd forsikringskunder	-756	210
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler og bankkunder	-141	18 116
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-2 286	7 655
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper		15
Netto utbetalinger ved kjøp av konsernselskaper		-4
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	-212	-168
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg av forsikringsporteføljer		-1 585
Netto innbetalinger/utbetalinger ved kjøp/salg av TS og FKV	-257	131
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-469	-1 612
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger ved nedbetaling av lån	-2 763	-3 295
Innbetaling ved opptak av lån	3 702	496
Utbetaling av renter lån	-393	-495
Innbetaling av ansvarlig lånekapital	997	1 965
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-1 033	-1 976
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-469	-484
Netto inn-/utbetalinger på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner	396	-1 002
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital/salg aksjer til ansatte	10	11
Utbetaling av utbytte	-25	-2
Utbetalinger ved tilbakebetaling av hybridkapital	-9	
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	413	-4 783
Netto kontantstrøm i perioden	-2 341	1 260
- herav netto kontantstrøm i perioden før finansielle eiendeler og bankkunder	-2 200	-16 858
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 341	1 260
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	5 473	4 213
Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt ¹⁾	3 132	5 473
1) Består av:		
Utlån til kredittinstitusjoner	123	207
Bankinnskudd	3 009	5 266
Sum	3 132	5 473

Noter

Storebrand Konsern

Note 01 | Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet for konsernet inkluderer Storebrand ASA med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Regnskapet er avlagt i overensstemmelse med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap.

En beskrivelse av regnskapsprinsipper som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2014, og delårsregnskapet er avlagt i henhold til disse regnskapsprinsippene.

Det har ikke trådt i kraft nye eller endrede regnskapsstandarder i 2015 som har hatt noen vesentlig effekt for Storebrands konsernregnskap.

Note 02 | Estimer

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen foreta estimer, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimer og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen.

De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimatene.

Konsernets mest vesentlige estimer og vurderinger som kan gi vesentlig justering av innregnede verdier, er omtalt nedenfor:

Generelt om livsforsikring

I konsernregnskapet innregnes forsikringsforpliktelser med rentegaranti, med ulike prinsipper i den norske og svenske virksomheten. Det er også innregnet en immateriell eiendel (value-of-business-in-force, "VIF") knyttet til forsikringskontrakter i den svenske virksomheten. Denne eiendelen knytter seg til Storebrands kjøp av SPP (kjøp av virksomhet). Det er flere forhold som kan påvirke størrelsene på forsikringsforpliktelsene inklusive VIF, herunder biometriske forhold som økt levealder, fremtidig avkastning, uførhet, samt utvikling i fremtidige kostnader og juridiske forhold som lovendringer og utfall av rettssaker mv. Et lavt rentenivå vil på lang sikt være utfordrende for eier med hensyn til forsikringskontrakter med rentegaranti, og vil, sammen med reduserte kundebuffer, kunne påvirke størrelsen på de innregnede beløp knyttet til forsikringskontraktene. De norske forsikringskontraktene med rentegarantier er diskontert med premieberegningsrenten (om lag gjennomsnittlig med 3,3 prosent). De svenske forsikringsforpliktelsene med rentegaranti, er diskontert med en rentekurve som samsvarer med Solvens II-rentekurven.

Det følger av regnskapsstandarden IFRS 4 Forsikringskontrakter at de innregnede forsikringsforpliktelsene skal være tilstrekkelige og at det skal gjennomføres en tilstrekkelighetstest (liability adequacy test). De norske forsikringsforpliktelsene er beregnet i henhold til særnorske regler herunder forsikringsvirksomhetsloven med forskrifter. For de norske livsforsikringsforpliktelsene gjennomføres det en test på et overordnet totalnivå ved å foreta en analyse som tar utgangspunkt i norske premiereserveringsprinsipper. Den innarbeidede analysen tar utgangspunkt i forutsetninger som tilsvarende legges til grunn ved beregning av Embedded Value, hvor selskapet anvender beste anslag på de fremtidige grunnlagselementene basert på dagens erfaringer. Testen innebærer da at selskapet analyserer dagens marginer mellom forutsetningene i reserveringsgrunnlaget og forutsetningene i Embedded Value analyser. Denne testen ble gjennomført også før innføring av IFRS.

I konsernregnskapet ble det ved oppkjøpet av det svenske forsikringskonsernet SPP aktivert merverdier inklusive goodwill knyttet til verdiene av SPP konserns forsikringskontrakter, mens SPP konserns innregnede forsikringsmessige avsetninger ble videreført i Storebrands konsernregnskap. Disse merverdiene (Value of business in-force) som sammen med tilhørende aktiverte salgskostnader og forsikringsforpliktelser, testes med hensyn til tilstrekkelighet. Testen er oppfylt hvis de bokførte forpliktelsene i regnskapet er større eller lik netto forpliktelser vurdert til en estimert markedsverdi inklusive forventet overskudd til eier. I denne testen ses det hen til embedded value beregninger samt til IAS 37. Et sentralt element i denne vurderingen er beregning av fremtidige fortjenestemarginer hvor det benyttes embedded value-beregninger. Embedded value-beregningene vil blant annet påvirkes av volatilitet i finansmarkedet, renteforventninger samt størrelsen på bufferkapital. Storebrand tilfredsstillende tilstrekkelighetstestene for 2015 og tilstrekkelighetstestene har følgelig ingen resultatmessig effekt på regnskapet for 2015.

I livvirksomhetene i Storebrand vil ikke nødvendigvis endring av estimer knyttet til forsikringsmessige avsetninger, finansielle instrumenter og investeringseiendom tilordnet livkundene, påvirke eiers resultat, men endring av estimer og vurderinger

kan påvirke eiers resultat. En sentral faktor vil være om livkundenes midler inklusive årets avkastning, overstiger de garanterte forpliktelser. Dette vil særlig gjelde for de garanterte norske forpliktelsene som er gjenstand for oppreservering knyttet til økt levealder. Se også nærmere om dette i note 3.

I den norske livvirksomheten har en betydelig andel av forsikringskontraktene årlige rentegarantier. Estimatendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i kundeporteføljene. Avhengig av størrelsen på eventuelle verdifall, vil slike verdifall, helt eller delvis, kunne motvirkes av reduksjon i kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger slik at effekt for eiers resultat kan bli begrenset. Tilsvarende vil verdiøkninger i stor grad kunne øke størrelsen på slike fond.

I den svenske virksomheten (SPP) foreligger det ikke kontrakter med en årlig rentegaranti. Men det foreligger forsikringskontrakter med en sluttverdigaranti. Disse kontraktene diskonteres med en markedsmessig beregnet rente hvor deler av den anvendte rentekurven ikke er likvid. Endringer i diskonteringsrente vil kunne gi betydelige utslag i størrelsen på de forsikringsmessige forpliktelser samt påvirkning av resultat. Dersom tilhørende kundemidler har en høyere verdi enn innregnet verdi av disse forsikringsmessige forpliktelsene, vil forskjellen utgjøre et betinget kundetildelt fond – villkorad återbäring (bufferkapital). Endringer i forutsetninger om fremtidige administrasjonsutgifter (kostnadsforutsetninger) kan også gi betydelige utslag på de innregnede forsikringsforpliktelsene. Estimatendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i kundeporteføljene. Avhengig av størrelsen på eventuelle verdifall, vil slike verdifall, helt eller delvis, kunne motvirkes av reduksjon i villkorad återbäring slik at effekt for eiers resultat kan bli begrenset. Dersom verdien av den enkelte forsikringskontrakt er høyere enn tilhørende kundemidler, vil eier måtte dekke manglende kapital.

Det foreligger også forsikringskontrakter uten rentegaranti i livvirksomhetene hvor kundene bærer avkastningsgarantien. Estimatendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i tilhørende kundeporteføljer. Innregning av slike verdiendringer påvirker ikke eiers resultat direkte. Imidlertid vil endring i estimater knyttet til risikodekninger (uførhet og død) påvirke eiers resultat.

Investeringsseidommer

Investeringsseidommer måles til virkelig verdi. Markedet for næringsseidom i Norge er lite likvid og lite transparent. Verdsettelsene som gjøres vil være beheftet med usikkerhet og krever bruk av skjønn, dette gjelder særlig i perioder med urolige finansmarkeder.

Sentrale elementer som inngår i verdsettelsene, og som krever bruk av skjønn er:

- Markedsleie og ledighetsutvikling
- Kvaliteten og varigheten på leieinntektene
- Eierkostnader
- Teknisk standard og eventuelt oppgraderingsbehov
- Diskonteringsrenter for både sikker og usikker kontantstrøm, samt restverdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Det vil være usikkerhet knyttet til prisingen av finansielle instrumenter særlig knyttet til instrumenter som ikke prises i et aktivt marked. Dette gjelder særlig for de typer verdipapirer som er priset på bakgrunn av ikke-observerbare forutsetninger, og for disse investeringene benyttes ulike verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi, herunder private equity investeringer, investeringer i utenlandske eiendomsfond samt andre finansielle instrumenter hvor det nyttes teoretiske modeller ved prisingen. Eventuelle endringer i forutsetninger vil kunne påvirke innregnede verdier. Hoveddelen av slike finansielle instrumenter inngår i kundeporteføljen.

Det vil være usikkerhet knyttet til fastrenteutlån som er klassifisert til virkelig verdi, da det er variasjon i rentebetingelsene som bankene tilbyr og siden det ofte vil være ulik kredittrisiko knyttet til den enkelte låntager.

Finansielle instrumenter til amortisert kost

For finansielle instrumenter som er vurdert til amortisert kost måles det om det på balansedagen finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Det må anvendes en viss grad av skjønn ved vurdering av om det foreligger et verdifall og verdifallets størrelse. Usikkerheten blir større når det er uro i finansmarkedene. Vurderingene omfatter kreditt-, markeds- og likviditetsrisiko. Endringer i forutsetninger for disse faktorene vil påvirke om det måles å foreligge indikasjoner på et verdifall. Det vil dermed være usikkerhet knyttet til

størrelsene på innregnede individuelle nedskrivning og gruppenedskrivninger. Dette vil gjelde avsetninger knyttet til utlån i privat og bedriftsmarkedet samt obligasjoner som måles til amortisert kost.

Andre immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid

Goodwill og andre immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid testes årlig for nedskrivningsbehov. Goodwill allokeres til konsernets kontantstrømgenererende enheter. Ved verdifastsettelsen i testen er det nødvendig å estimere de kontantstrømmer som oppstår i den relevante kontantstrømgenererende enhet, samt benytte en relevant rente ved diskonteringen. Varige driftsmidler og øvrige immaterielle eiendeler måles årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med de økonomiske realiteter.

Pensjoner egne ansatte

Nåverdien på pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelsen av økonomiske og demografiske forutsetninger. De beregningsforutsetninger som benyttes skal være realistiske, innbyrdes konsistente og oppdaterte i den forstand at de skal baseres på en enhetlig antagelse om fremtidig økonomisk utvikling. I konsernet er det både sikrede og usikrede pensjonsordninger (pensjon over drift). Det vil være usikkerhet knyttet til disse estimatene.

Utsatt skatt

Det er i konsernet betydelige midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det er de eksisterende skatteregler i Norge som ligger til grunn for beregning av utsatt skatt i den norske virksomheten. Dette vil blant annet særlig kunne gjelde for investeringer i utenlandske deltakerlignede selskaper og investeringer i eiendom. Den faktiske skattekostnad vil også avhenge av i hvilken form de underliggende eiendeler vil bli realisert, herunder om det vil skje fremtidige innmat- eller aksjetransaksjoner. Det er også ulike skatteregler mellom selskaper som inngår i den norske virksomheten ved at den norske skattemessige fritaksmetoden ikke gjelder for kundeporteføljer i livsforsikringsselskaper. Beregning av utsatt skatt eiendel, utsatt skatt forpliktelse og skattekostnad er basert på fortolkning av regler og estimer. Faktiske tall vil kunne være forskjellig.

Betingede forpliktelser

Selskapene i Storebrand konsernet driver en omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, og kan bli part i rettsvister. Betingede forpliktelser måles i hvert enkelt tilfelle og vil baseres på juridiske vurderinger.

Note 03

Oppreservering langt liv for Storebrand Livsforsikring

Finanstilsynet har i 2015 godkjent Storebrands søknad om opptrappingsplan til reserver etter K2013, herunder bruk av risikoutjevningsskjema og egenkapital.

Generelt er det gitt godkjenning for å bruke inntil syv år for å ferdigstille oppreserveringen gjennom anvendelse av overskudd og direkte egenkapitalbidrag. Maksimal oppreserveringsperiode er fra 1.1.2014 til 1.1.2021. For kontrakter som er eller blir fullt reservert i løpet av opptrappingsperioden skal gjenstående egenkapitalbidrag innbetales innen tre år og ikke senere enn 1.1.2021. For kontrakter som er overført til ny leverandør av offentlig tjenstepensjonsordning og med risikoopphør fra og med utgangen av 2013, har Storebrand tilført gjenstående egenkapitalbidrag til kontrakten umiddelbart. Risikoresultat vil brukes i sin helhet til oppreservering langt liv for kontrakter som ikke er fullt reservert.

I 2015 ble det besluttet å avsette for totalt estimert direkte bruk av egenkapital og risikoutjevningsskjema knyttet til oppreserveringen (utover forventede kostnader knyttet til konvertering til fripolise med investeringsvalg).

I 2015 er direkte egenkapitalbidrag 988 millioner kroner. Storebrand har i tillegg i 2015 anvendt det som er opparbeidet av midler i risikoutjevningsskjemaet i årene 2008 – 2013 (776 millioner) som en del av finansieringen av oppreserveringen. Samlet er det i 2015 belastet egenkapitalen med 1 764 millioner.

Av årets finans- og risikooverskudd for kollektiv pensjon anvendes 1 954 millioner kroner til å styrke langt liv avsetningene innen kollektiv pensjon.

Per 31.12.2015 er gjenstående oppreserveringsbehov i porteføljen på 2,2 milliarder kroner.

- Ytelsespensjon offentlig: Avsetninger for estimert fremtidig direkte egenkapitalbruk ble ferdigstilt i 2. kvartal og utgjør 50 millioner kroner.
- Ytelsespensjon privat: I 4. kvartal ble det foretatt en avsetning for estimert fremtidig direkte egenkapitalbruk i oppreserveringsperioden - totalt 683 millioner kroner og 780 millioner kroner for året.
- Fripoliser: I 4. kvartal ble det foretatt en avsetning for estimert fremtidig direkte egenkapitalbruk og belastning av risikoutjevningssfondet i oppreserveringsperioden - totalt 680 millioner og 934 millioner for året, herav 776 millioner kroner fra risikoutjevningssfondet og 158 millioner kroner fra egenkapital.

I tabellen nedenfor vises gjenstående oppreservering for ytelsespensjon (YTP) privat og fripoliser per 31.12.2015.

Bevegelse oppreservering	YTP privat	Fripoliser	Totalt
Status pr. 31.12.2014	-1 623	-4 607	-6 230
Bestandendringer	500	-126	374
Fra egenkapital	490	448	938
Fra risikoutjevningssfond		776	776
Foreløpig disponering oppreservering langt liv	454	1 500	1 954
Status pr. 31.12.2015	-179	-2 010	-2 188
Gjenstående oppreservering i % av premiereserve	0,4 %	2,0 %	1,5 %

I tabellen nedenfor vises total bruk av risikoutjevningssfond og egenkapitalbidrag (både direkte og gjennom tapt overskuddsdeling) per 31.12.2015.

Bruk av egenkapital og risikoutjevningssfond akkumulert	YTP privat	YTP offentlig	Fripoliser	Totalt
Direkte egenkapitalbidrag	910	150	319	1 379
Indirekte egenkapitalbidrag (tapt overskuddsdeling fripoliser)			776	776
Direkte bidrag fra risikoutjevningssfond			776	776
Indirekte bidrag fra risikoutjevningssfond	50		76	126
Redusert resultat akkumulert pr. 31.12.2015	960	150	1 947	3 057

- Direkte egenkapitalbidrag: Belastet egenkapital (20 prosent-andelen av opptrappingsplanen).
- Indirekte egenkapitalbidrag: Andel av finansoverskudd for fripoliser (20 prosent-andelen av opptrappingsplanen) som kunne vært tilført eier og inngår som en del av reserven.
- Direkte bidrag fra risikoutjevningssfond: Reduksjon av risikoutjevningssfond (bundet egenkapital) som inngår som en del av reserven.
- Indirekte bidrag fra risikoutjevningssfond: Andel av risikooverskudd fra kontrakter som er underreservert og normalt ville blitt tilført risikoutjevningssfondet.

Sensitivitet

I estimatet av direkte egenkapitalbruk er det lagt til grunn en gjennomsnittlig bokført avkastning på 4,5 prosent. Resterende bruk av egenkapital er forventet dekket gjennom tapt overskuddsdeling fra fripoliser. Høyere bokført avkastning vil i begrenset grad redusere forventet direkte egenkapitalbruk, siden største delen er pålagt bruk av egenkapital. Samtidig vil lavere bokført avkastning føre til økt bruk av direkte egenkapital. En reduksjon på 0,5 prosentpoeng i årlig forventet bokført avkastning vil øke den direkte egenkapitalbruken med om lag 400 millioner kroner. Sannsynligheten for at den direkte egenkapitalbruken overstiger 400 millioner kroner er estimert til om lag 25 prosent.

Note 04 | Segmenter

Storebrands virksomhet er delt inn i segmentene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig.

Endring i segmenter

Storebrand har i 2015 foretatt mindre endringer knyttet til segment-rapporteringen. Tall for tidligere perioder er omarbeidet, se tabell med omarbeidede sammenligningstall nederst i noten.

Sparing

Består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon i Norge og Sverige, kapitalforvaltning og bankprodukter til privatpersoner..

Forsikring

Forsikring har ansvaret for konsernets risikoprodukter i Norge og Sverige. Enheten tilbyr behandlingsforsikring i det norske og svenske bedrifts- og privatmarkedet, skadeforsikrings- og personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring samt personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

Garantert pensjon

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

Øvrig

Under kategorien øvrig rapporteres resultatet i Storebrand ASA, samt resultat i selskapsporteføljene i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår blant annet utlån til næringsvirksomhet i Storebrand Bank og virksomheten i BenCo, samt minoritet i verdipapirfond og eiendomsfond. I tillegg inngår eliminerings av konserninterne transaksjoner som er medtatt i de andre segmentene.

Avstemming mot offisielt resultatregnskap

Resultatene i segmentene avstemmes mot konsernresultat før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler. I konsernets resultatoppstilling inngår brutto inntekter og brutto kostnader knyttet til både forsikringskunder og eier. I tillegg inngår sparelementer i premieinntekter og i forsikringsmessige kostnader. De ulike segmentene følges imidlertid i større grad opp ved oppfølging av netto fortjenestemarginer, herunder oppfølging av risiko- og administrasjonsresultat. Resultatlinjer som benyttes i segmentrapporteringen vil dermed ikke være identiske med resultatlinjene i konsernresultatregnskapet.

(NOK mill.)	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2015	2014	2015	2014
Sparing	301	469	1 020	1 091
Forsikring	17	159	488	675
Garantert pensjon	-110	348	329	1 465
Øvrig	68	68	-75	193
Konsernresultat før amortisering og oppreservering langt liv	275	1 044	1 762	3 423
Oppreservering langt liv	-1 362	-121	-1 764	-391
Konsernresultat før amortisering	-1 087	923	-2	3 032
Amortisering av immaterielle eiendeler	-120	-105	-437	-431
Konsernresultat før skatt	-1 207	818	-438	2 601

SEGMENTOPPLYSNINGER 4. KVARTAL

(NOK mill.)	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	4. kvartal		4. kvartal		4. kvartal	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Fee- og administrasjonsinntekter	761	679			460	457
Risikoresultat liv og pensjon	1	-10			7	331
Forsikringspremier f.e.r.			934	802		
Erstatninger f.e.r.			-791	-613		
Driftskostnader	-455	-214	-151	-9	-333	-84
Finansresultat			25	-22		
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	307	455	17	159	134	705
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-6	14			-244	-357
Konsernresultat før amortisering og oppreservering langt liv	301	469	17	159	-110	348
Oppreservering langt liv					-1 362	-121
Konsernresultat før amortisering	301	469	17	159	-1 472	227
Amortisering av immaterielle eiendeler ¹⁾						
Konsernresultat før skatt						

(NOK mill.)	Øvrig		Storebrand Konsern	
	4. kvartal		4. kvartal	
	2015	2014	2015	2014
Fee- og administrasjonsinntekter	-61	-20	1 160	1 116
Risikoresultat liv og pensjon	-31	2	-23	323
Forsikringspremier f.e.r.			934	802
Erstatninger f.e.r.			-791	-613
Driftskostnader	27	99	-912	-207
Finansresultat	153		178	-21
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	89	81	547	1 400
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-21	-13	-271	-356
Konsernresultat før amortisering og oppreservering langt liv	68	68	275	1 044
Oppreservering langt liv			-1 362	-121
Konsernresultat før amortisering	68	68	-1 087	923
Amortisering av immaterielle eiendeler ¹⁾			-120	-105
Konsernresultat før skatt			-1 207	818

¹⁾ Amortisering av immaterielle eiendeler er lagt på konsernnivå

SEGMENTOPPLYSNINGER PER 31.12

(NOK mill.)	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14
Fee- og administrasjonsinntekter	2 662	2 375			1 777	1 842
Risikoresultat liv og pensjon	-3	-11			89	483
Forsikringspremier f.e.r.			3 642	3 115		
Erstatninger f.e.r.			-2 822	-2 226		
Driftskostnader	-1 638	-1 289	-538	-387	-1 156	-921
Finansresultat			206	173		
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	1 022	1 075	488	675	711	1 404
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-1	16			-382	61
Konsernresultat før amortisering og oppreservering langt liv	1 020	1 091	488	675	329	1 465
Oppreservering langt liv					-1 764	-391
Konsernresultat før amortisering	1 020	1 091	488	675	-1 435	1 074
Amortisering av immaterielle eiendeler ¹⁾						
Konsernresultat før skatt						

(NOK mill.)	Øvrig		Storebrand Konsern	
	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14
Fee- og administrasjonsinntekter	-123	-57	4 317	4 160
Risikoresultat liv og pensjon	-6	8	80	480
Forsikringspremier f.e.r.			3 642	3 115
Erstatninger f.e.r.			-2 822	-2 226
Driftskostnader	63	151	-3 268	-2 446
Finansresultat	38	175	244	349
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	-27	278	2 193	3 431
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-48	-85	-431	-8
Konsernresultat før amortisering og oppreservering langt liv	-75	193	1 762	3 423
Oppreservering langt liv			-1 764	-391
Konsernresultat før amortisering	-75	193	-2	3 032
Amortisering av immaterielle eiendeler ¹⁾			-437	-431
Konsernresultat før skatt			-438	2 601

¹⁾ Amortisering av immaterielle eiendeler er lagt på konsernnivå

OMARBEIDDE SEGMENTTALL

Resultatregnskap

(NOK mill.)	4. kvartal 2014			Per 31.12.14		
	Rapportert	Endring segment	Omarbeidet	Rapportert	Endring segment	Omarbeidet
Sparing	436	33	469	1 047	44	1 091
Forsikring	159		159	675		675
Garantert pensjon	227		227	1 074		1 074
Øvrig	102	-33	68	236	-44	193
Konsernresultat før amortisering	923		923	3 032		3 032
Amortisering av immaterielle eiendeler	-105		-105	-431		-431
Konsernresultat før skatt	818		818	2 601		2 601

NØKKELTALL VIRKSOMHETSOMRÅDER

(NOK mill.)	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015	2. kvartal 2015	1. kvartal 2015	4. kvartal 2014	3. kvartal 2014	2. kvartal 2014	1. kvartal 2014
Konsern								
Overskudd per ordinær aksje ¹⁾	2,63	1,25	1,12	0,55	4,61	3,06	2,22	1,13
Egenkapital	26 946	25 982	25 275	24 745	24 741	23 618	23 528	23 080
Sparing								
Premieinntekter Unit Linked ⁵⁾	3 185	3 170	3 063	2 905	2 594	2 483	2 347	2 463
Reserver Unit Linked	128 117	118 695	117 452	115 816	105 369	93 976	92 899	87 105
Totale midler under forvaltning	571 425	562 136	551 587	557 989	534 523	502 840	501 539	495 244
Utlån Privat	26 861	25 417	24 833	24 100	24 441	24 391	24 103	23 743
Forsikring								
Bestandspremie	4 327	4 275	4 176	4 053	3 699	3 657	3 588	3 552
Skadeprosent 5)	85%	78%	72%	75%	76%	73%	73%	64%
Kostnadsprosent 5)	16%	14%	15%	15%	1%	16%	17%	16%
Combined ratio 5)	101%	92%	87%	90%	78%	89%	90%	80%
Garantert pensjon								
Garanterte reserver	266 979	263 198	258 825	261 277	264 290	257 425	263 370	259 799
Garanterte reserver i % of totale reserver	67,6%	68,9%	68,8%	69,3%	71,5%	73,3%	73,9%	74,9%
Netto overføring av garanterte reserver ⁵⁾	398	855	1 438	5 037	2 229	5 452	72	7 070
Bufferkapital i % av kundefond Storebrand Livsforsikring konsern ²⁾	5,8%	5,4%	5,7%	6,5%	6,6%	4,8%	4,6%	4,2%
Bufferkapital i % av kundefond SPP ³⁾	7,6%	11,1%	12,4%	12,5%	11,7%	15,0%	14,6%	14,6%
Soliditet								
Kapitaldekning Storebrand konsern	14,3%	13,6%	13,6%	12,9%	13,0%	13,3%	14,1%	14,4%
Soliditetskapital Storebrand Livsforsikring konsern ⁴⁾	61 011	64 020	62 293	66 052	64 664	61 904	60 850	55 472
Kapitaldekning Storebrand Livsforsikring konsern	15,1%	14,5%	14,6%	13,8%	13,5%	14,1%	14,1%	14,8 %
Solvensmargin Storebrand Livsforsikring konsern	191%	179%	183%	173%	175%	182%	178%	182%
Solvensmargin SPP Livförsäkring AB	197%	179%	188%	153%	171%	209%	211%	230%
Kapitaldekning Storebrand Bank	17,1%	16,7%	16,3%	15,8%	15,0%	17,9%	15,7%	15,0%
Kjernekapitaldekning Storebrand Bank	15,2%	14,9%	14,5%	14,0%	13,3%	16,2%	14,8%	14,1 %

¹⁾ Akkumulert

²⁾ Tilleggsavsetninger + kursreguleringsfond

³⁾ Villkorad återbäring

⁴⁾ Består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, risikoutjevningfond, kursreserver obligasjoner til amortisert kost, tilleggsavsetning, villkorad återbäring og opptjent resultat

⁵⁾ Tall for kvartalet

Note 05 | Finansiell markedsrisiko og forsikringsrisiko

Risiko er beskrevet i årsregnskapet for 2014 i note 7 (Forsikringsrisiko), note 8 (Finansiell markedsrisiko), note 9 (Likviditetsrisiko), note 10 (Utlån og motpartsrisiko) og note 12 (Risikokonsentrasjoner). Forhold som har betydning for risikoen er også beskrevet i note 2 (Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger).

Når det gjelder oppreservering langt liv for Storebrand Livsforsikring er dette nærmere beskrevet i note 3 (Oppreservering langt liv for Storebrand Livsforsikring).

Markedsrisiko er endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet. Omfatter også risiko for at verdien av forsikringsforpliktelsen utvikler seg ulikt fra eiendelene.

De vesentligste markedsrisikoene for Storebrand er aksjemarkedsrisiko, kredittrisiko, eiendomsrisiko, renterisiko og valutarisiko.

For livselskapene er de finansielle eiendelene plassert i en rekke delporteføljer. Markedsrisikoen påvirker Storebrands inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene. Det er tre hovedtyper av delporteføljer, selskapsporteføljer, kundeporteføljer uten garanti og garanterte kundeporteføljer.

Markedsrisikoen i selskapsporteføljene påvirker Storebrands resultat fullt ut.

Markedsrisikoen i kundeporteføljer uten garanti er tatt for kundens regning og risiko, slik Storebrand ikke treffes direkte av verdiendringer. Men verdiendringer påvirker Storebrands resultater indirekte. Inntektene er i stor grad basert på reservestørrelse, mens kostnadene i større grad er faste. Lavere finansmarkedsavkastning enn forventet vil derfor få en negativ effekt på Storebrands inntekt og resultat.

For garanterte kundeporteføljer vil nettorisikoen for Storebrand være lavere enn brutto markedsrisiko. Graden av risikodemping avhenger av flere forhold. De viktigste er størrelse og fleksibilitet av kundebuffer og nivå og varighet på avkastningsgarantien. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er høy nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning dekkes ved å bruke kundebuffer i form av risikokapital som er bygd opp av tidligere års overskudd. Risikokapitalen består i hovedsak av kursreserver, tilleggsavsetninger og villkorad återbäring. Eier er ansvarlig for eventuelt udekket beløp.

For garanterte kundeporteføljer påvirkes risikoen av endringer i rentenivået. Fallende rente er positivt for investeringsavkastningen på kort sikt som følge av kursstigning på obligasjoner, men det er negativt på lang sikt fordi det reduserer sannsynligheten for å få en avkastning høyere enn garanti. Gjennom 2015 har rentene falt, spesielt i den korte enden av rentekurven. I Sverige er pengemarkedsrenten negativ. Norges Bank har signalisert at renten vil bli holdt lav i flere år fremover. Fripoliser har spesielt høy risiko i et lavrentescenario fordi det er svært begrensede muligheter til å endre pris eller vilkår. I Norge dempes effekten av lav rente av en stor andel amortisert kost porteføljer som vil nyte godt av papirer kjøpt inn på høyere rentenivåer enn dagens.

Forsikringsrisiko er risiko for større utbetalinger enn antatt og/eller ugunstig endring i verdien av en forsikringsforpliktelse som følge av at faktisk utvikling avviker fra det som ble forutsatt ved beregning av premier eller avsetninger. Størstedelen av forsikringsrisikoen for konsernet er knyttet til livsforsikring. Langt liv er den største risikoen fordi økt livslengde medfører at garanterte ytelser må utbetales over en lenger periode. Det er også risiko knyttet til uførhet og dødsfall. Forsikringsrisikoen er lite endret gjennom året.

Note 06

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

For forsikringsselskapene, spesielt livselskapene, er forsikringsforpliktelsen langsiktig og kontantstrømmene er i stor grad kjent lenge før de forfaller. I tillegg er det behov for likviditet for å håndtere utbetalinger knyttet til driften og likviditetsbehov knyttet til derivatkontrakter. Likviditetsrisikoen håndteres gjennom likviditetsprognoser og gjennom at deler av investeringene er plassert i svært likvide verdipapirer, f.eks. statsobligasjoner. Basert på disse tiltakene vurderes likviditetsrisikoen som lav.

Likviditetsrisiko er en av de viktigste risikofaktorer for bankvirksomheten og regelverket stiller krav til likviditetsstyring og likviditetsindikatorer. Retningslinjer for likviditetsrisiko spesifiserer prinsipper for likviditetsstyring, minimums likviditetsbeholdning og finansieringsindikatorer for måling av likviditetsrisiko. I tillegg utarbeides det årlig en fundingstrategi og fundingplan som legger overordnede rammer for bankens fundingvirksomhet.

Også for øvrige datterselskapene er det i tråd med lovkrav utarbeidet egne likviditetsstrategier. Disse strategiene spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet og det spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Strategiene definerer rammer for allokering til ulike typer aktiva, og medfører at selskapene har pengemarkedsplasseringer, obligasjoner, aksjer og andre likvide investeringer som kan omsettes ved behov.

I tillegg til klare strategier og risikostyring av likviditetsbeholdningen i hvert enkelt datterselskap har morselskapet i konsernet etablert en likviditetsbuffer. På overordnet nivå overvåkes utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i forhold til interne grenser. En særlig risiko er at finansmarkedene i perioder kan være lukket for nye låneopptak. Tiltak for å minimere likviditetsrisiko er å holde en jevn forfallstruktur på lånene, lave kostnader, en tilstrekkelig likviditetsbuffer og kredittavtaler med banker som selskapet kan trekke på dersom det skulle være nødvendig.

SPESIFIKASJON ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(NOK mill.)	Nominell verdi	Valuta	Rente	Forfall/call	Balanseført verdi
Utsteder					
Fondsobligasjoner ¹⁾					
Storebrand Livsforsikring AS	1 500	NOK	Flytende	2018	1 503
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	1 000	NOK	Flytende	2020	999
Storebrand Livsforsikring AS	1 100	NOK	Flytende	2024	1 097
SPP Livförsäkring AB	700	SEK	Flytende	2019	732
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	300	EUR	Fast	2023	3 158
Storebrand Bank ASA	150	NOK	Flytende	2017	151
Storebrand Bank ASA	125	NOK	Flytende	2019	126
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.12.15					7 766
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.12.14					7 826

¹⁾ I tillegg har Storebrand Bank ASA utstedte fondsobligasjoner/hybridkapital som er klassifisert som egenkapital. Se oppstilling over endring i egenkapital.

SPESIFIKASJON GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

(NOK mill.)	Balanseført verdi	
	31.12.15	31.12.14
Forfall		
2015		19
2016	416	
Sum gjeld til kreditinstitusjoner	416	19

SPESIFIKASJON GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

(NOK mill.)	Balanseført verdi	
	31.12.15	31.12.14
Forfall		
2015		1 706
2016	1 922	3 606
2017	4 311	4 542
2018	4 068	1 539
2019	2 246	2 267
2020	2 928	327
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 475	13 986

Til inngåtte låneavtaler er det knyttet standard covenantskrav. I 2015 er alle betingelser og vilkår i henhold til inngåtte låneavtaler innfridd.

I henhold til låneprogrammet i Storebrand Boligkreditt AS er selskapets krav til overpantsettelse 109,5 prosent oppfylt .

Trekkfasiliteter

Storebrand ASA har en ubenyttet trekkfasilitet på EUR 240 millioner.

Fasiliteter til Storebrand Boligkreditt AS

Banken har to trekkfasiliteter med Storebrand Boligkreditt AS. Den ene trekkfasiliteten er en ordinær kassekreditt og har en ramme på 6 milliarder kroner. Denne har ingen utløpsdato, men kan sies opp av banken med 15 måneders oppsigelsestid. Den andre fasiliteten skal til enhver tid ha en tilstrekkelig stor ramme til å dekke renter og avdrag på obligasjoner med fortrinnsrett og tilknyttede derivater kommende 12 måneder. Trekkrettigheten er ikke oppsigelig fra banken før tidligst 3 måneder etter forfall på obligasjoner med fortrinnsrett og tilknyttede derivater med lengst løpetid.

Note
07

Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer

Konsernet kategoriserer finansielle instrumenter på tre forskjellige nivåer. Kriterier for kategorisering samt prosesser knyttet til verdsettelse er nærmere beskrevet i note 14 i årsregnskapet for 2014.

Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

VERDSETTELSE AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

(NOK mill.)	Virkelig verdi 31.12.15	Virkelig verdi 31.12.14	Balanseført verdi 31.12.15	Balanseført verdi 31.12.14
Finansielle eiendeler				
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	123	207	123	207
Utlån til kunder	34 032	32 107	34 066	32 158
Obligasjoner holdt til forfall	17 578	17 794	15 648	15 131
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	85 540	77 727	76 888	67 019
Sum	137 273	127 835	126 725	114 515
Finansielle forpliktelser				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 428	14 156	15 475	13 986
Gjeld til kredittinstitusjoner	12	19	12	19
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet (ekskl innskudd fra konsern-selskap)	17 825	19 358	17 825	19 358
Ansvarlig lånekapital	7 709	8 072	7 766	7 826
Sum	40 973	41 606	41 078	41 190

VERDSETTELSE AV FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOMMER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK mill.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi 31.12.15	Sum virkelig verdi 31.12.14
	Kvoterte priser	Observer- bare forutset- ninger	Ikke observer- bare forut- setninger		
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	17 605	579	2 477	20 661	20 659
- Øvrige fondsandeler	286	93 882	9 399	103 566	96 832
- Eiendomsfond			362	362	952
Sum aksjer og andeler	17 890	94 461	12 237	124 589	
Sum aksjer og andeler 31.12.14	17 776	87 942	12 724		118 443
Utlån til kunder ¹⁾					
			1 215	1 215	
Sum utlån til kunder 31.12.14 ¹⁾			989		989
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	27 897	23 221		51 117	56 213
- Finans- og foretaksobligasjoner	30	27 116	358	27 504	25 282
- Verdipapiriserte obligasjoner		48 000		48 000	45 194
- Overnasjonale organisasjoner	45	5 530		5 575	6 699
- Obligasjonsfond	821	57 759		58 579	50 886
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	28 792	161 626	358	190 776	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.14	36 435	147 501	339		184 275
Derivater:					
- Rentederivater		1 895		1 895	4 744
- Valutaderivater		-543		-543	-3 114
Sum derivater		1 352		1 352	
- herav derivater med positiv markedsverdi		4 703		4 703	6 457
- derav derivater med negativ markedsverdi		-3 351		-3 351	-4 826
Sum derivater 31.12.14		1 631			1 631
Eiendommer:					
Investerings eiendommer			24 415	24 415	26 419
Eierbenyttet eiendom			2 887	2 887	2 583
Sum eiendommer			27 302	27 302	
Sum eiendommer 31.12.14			29 001		29 001
Forpliktelser:					
Gjeld til kredittinstitusjoner ¹⁾		404		404	
Sum forpliktelser 31.12.14 ¹⁾					

¹⁾ omfatter utlån til kunder/gjeld til kredittinstitusjoner klassifisert til virkelig verdi over resultatet

BEVEGELSER MELLOM KVOTERTE PRISER OG OBSERVERBARE FORUTSETNINGER

(NOK mill.)	Fra kvoterte priser til observerbare forutsetninger	Fra observerbare forutsetninger til kvoterte priser
Aksjer og andeler	10	97

Bevegelser fra nivå 1 til nivå 2 gjenspeiler redusert omsetningvolum i aktuelle aksjer og obligasjoner i siste måleperiode. I motsatt tilfelle indikerer bevegelser fra nivå 2 til nivå 1 økt omsetningsverdi i aktuelle aksjer og obligasjoner i siste måleperiode.

FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOMMER TIL VIRKELIG VERDI - NIVÅ 3

(NOK mill.)	Aksjer	Øvrige fondsandeler	Eiendomsfond	Utlån til kunder	Finans- og foretaksobligasjoner	Investerings-eiendommer	Eierbenyttet eiendom
Balanse 1.1.15	2 414	9 359	952	989	339	26 419	2 583
Netto gevinster/tap	197	1 515	80	-7	41	1 583	183
Tilgang	299	806	1	553	16	1 180	16
Avgang	-481	-2 563	-671	-320	-64	-101	4
Overført til/fra ikke observerbare forutsetninger til/fra observerbare forutsetninger		58					12
Omregningsdifferanse utenlandsk valuta	48	223			26	291	104
Annet *)						-4 956	-14
Balanse 31.12.15	2 477	9 399	362	1 215	358	24 415	2 887

*) Inkluderer fraregning av Storebrand Eiendomsfond Norge KS med 4,927 millioner kroner. Storebrand Livsforsikring har per 31.12.15 investert 1,427 millioner kroner i Storebrand Eiendomsfond Norge KS. Investeringen er klassifisert som Investering i tilknyttet selskap i konsernregnskapet. Storebrand Eiendomsfond Norge KS investerer utelukkende i eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

SENSITIVITETSVURDERING

Aksjer

Det er primært investeringer i skog som er klassifisert som aksjer på nivå 3. Skoginvesteringer kjennetegnes blant annet ved svært lange kontantstrømsperioder. Det vil kunne være usikkerhet knyttet til fremtidig kontantstrøm som følge av fremtidig inntekts- og kostnadsvekst, selv om disse forutsetninger er basert på anerkjente kilder. Verdsettelse av skoginvesteringer vil likevel være særlig sensitivt overfor diskonteringsrente som legges til grunn i kalkylen. Selskapet baserer sin verdsettelse på eksterne verddivurderinger. Disse benytter et antatt markedsmessig avkastningskrav. Som et rimelig alternativ forutsetning til de benyttede avkastningskrav, ville en endring i diskonteringsrente på 0,25 prosent utgjøre en endring på anslagsvis 4,27 prosent i verdi blant annet avhengig av skogens modenhet.

(NOK mill.)	Veridending ved endret diskonteringsrente	
	Økning + 25 bp	Reduksjon - 25 bp
Endring i virkelig verdi per 31.12.15	-102	110
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	-72	77

Øvrige fondsandeler

Store deler av porteføljen prises mot sammenlignbare børsnoterte selskaper, mens mindre deler av porteføljen er børsnotert. Verdsettelsen av private equity-porteføljen vil dermed være sensitiv for svingninger i de globale aksjemarkedene. Private equity-porteføljen har en estimert beta mot MSCI World (Net – valutasikret til NOK) på omtrent 0,45.

(NOK mill.)	Endring MSCI World	
	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %
Endring i virkelig verdi per 31.12.15	395	-395
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	291	-291

Eiendomsfond

Verdivurderingen for indirekte eiendomsinvesteringer vil være sensitiv for endring i avkastningskravet og forutsetning om fremtidig kontantstrøm. De indirekte eiendomsinvesteringene er belånte strukturer. I snitt er porteføljen belånt med 58 prosent.

(NOK mill.)	Verdiendring underliggende eiendommer	
	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %
Endring i virkelig verdi per 31.12.15	100	-99
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	250	-247

Utlån til kunder

Fastrente utlån vurderes til virkelig verdi. Verdien av disse fastsettes ved at avtalte kontantstrømmer neddiskonteres over gjenværende fastrenteperiode. Diskonteringsfaktoren er den tilhørende swappkurven justert for en markedsspread.

(NOK mill.)	Endring markedsspread	
	+ 10 bp	- 10 bp
Endring i virkelig verdi per 31.12.15	-4	4
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	-3	3

Finans-og foretaksobligasjoner

Finans og foretaksobligasjoner på nivå 3 er mikrofinans fond, private equity debt fond, og konvertible obligasjoner.

Disse prises ikke med diskonteringsrente slik obligasjoner vanligvis gjør, og derfor inngår disse investeringene i samme sensitivitetstest som private equity.

(NOK mill.)	Endring MSCI World	
	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %
Endring i virkelig verdi per 31.12.15	15	-15
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	15	-15

Eiendommer

Sensitivitetsvurderingen av eiendom gjelder både investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom.

Verdivurderingen av eiendom er særlig sensitiv for endring i avkastningskravet og forutsetning om fremtidig kontantstrøm. En endring på 0,25 prosent i avkastningskravet hvor alt annet holdes likt, vil medføre en endring av verdien på eiendomsporteføljen i Storebrand på om lag 4,5 prosent. I størrelsesorden 25 prosent av eiendommens kontantstrøm er knyttet til inngåtte leiekontrakter. Dette innebærer at endringene i de usikre delene av kontantstrømmen med 1 prosent medfører endring i verdi på 0,75 prosent.

(NOK mill.)	Endring i avkastningskrav	
	+0,25%	-0,25%
Endring i virkelig verdi per 31.12.15	-1 180	1 306
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	-1 288	1 203

Note 08 | Driftskostnader

(NOK mill.)	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2015	2014	2015	2014
Personalkostnader ¹⁾	-619	95	-2 181	-1 433
Avskrivninger	-34	-23	-137	-113
Andre driftskostnader	-371	-371	-1 368	-1 367
Sum driftskostnader	-1 024	-300	-3 686	-2 913

¹⁾ Inkluderer avsetning til omstilling på 85 mill. kroner i 2015, mens det i 2014 var en inntekt på 649 mill. kroner knyttet til endring av pensjonsordning.

Note 09 | Skatt

Konsernet hadde en regnskapsmessig skatteinntekt i 4. kvartal på 2 008 millioner kroner, og en regnskapsmessig skatteinntekt på 1 821 millioner kroner for året 2015. Storebrand har redusert eksponeringen mot eiendom i kundeporteføljene de siste årene. For å effektivisere driften og bedre risikostyringen på den gjenværende eiendomseksponeringen ble Storebrand Eiendom Holding AS oppløst i desember 2015. Siden aksjer eiet av kundeporteføljen ikke omfattes av fritaksmetoden, medfører det skattemessige tapet ved oppløsningen av selskapet isolert sett en regnskapsmessig skatteinntekt på om lag 1,7 milliarder kroner.

Netto skattekostnad for kvartalet og året reflekterer også effekter som hver for seg gir en høyere eller lavere effektiv skattesats, som for eksempel bruk av risikoutjevningsfondet (høyere) og aktivering av utsatt skatt eiendel knyttet til den svenske virksomheten (lavere). Den effektive skattesatsen er også påvirket av at konsernet driver virksomhet i land med ulik skattesats fra Norge (27 prosent).

Stortinget vedtok i desember 2015 å redusere selskapsskattesatsen fra 27 til 25 prosent med virkning fra 1. januar 2016. Ved balanseføring av utsatt skatt/skattefordel benyttes derfor 25 prosent, noe som øker skattekostnaden for 2015 med 73 millioner kroner.

Note 10 | Utlån

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Bedriftsmarked	8 399	8 647
Personmarked	26 981	24 553
Brutto utlån	35 379	33 200
Nedskrivning tap på utlån	-98	-54
Netto utlån	35 281	33 147

MISLIGHOLD OG TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER MED VIDERE

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Misligholdte lån uten identifisert verdifall	87	76
Misligholdte lån med identifisert verdifall	100	77
Brutto misligholdte lån	187	153
Individuelle nedskrivninger	-58	-33
Netto misligholdte lån	129	120

Note 11 | Bufferkapital

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Tilleggsavsetninger	5 160	5 118
Kursreguleringsfond	4 520	5 815
Villkorad återbäring	9 336	11 281
Totalt	19 016	22 213

Oververdi på obligasjoner som vurderes til amortisert kost utgjør 10 581 millioner kroner ved utgangen av 4. kvartal, en nedgang på 2 783 millioner kroner i løpet av 2015.

Oververdi på obligasjoner til amortisert kost er ikke innregnet i regnskapet.

Note 12 | Betingede forpliktelser

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Garantier	49	90
Ubenyttede kredittrammer utlån	3 763	3 784
Ikke innkalt restforpliktelse vedrørende Limited Partnership	3 922	4 321
Lånetilsagn bedriftsmarkedet *)		31
Sum betingede forpliktelser	7 734	8 225

*) Storebrand Bank har i tillegg 2 milliarder kroner i lånetilsagn til personmarkedet per 31.12.15

Garantier gjelder i hovedsak betalingsgarantier og kontraktsgarantier.

Ubenyttede kredittrammer gjelder innvilget og ubenyttet kreditt på kontokreditter og kredittkort, samt ubenyttet ramme på boligkreditter.

Selskapene i Storebrand driver en omfattende virksomhet i Norge og i utlandet og kan bli part i rettsvister. Det henvises også til note 2 og note 51 i årsregnskapet for 2014.

Note 13 | Kapitaldekning og soliditet

Storebrand konsern er en tverrsektoriell finansiell gruppe med kapitalkrav etter både Basel I og CRD IV (kapitaldekning) og soliditetsreglene på konsolidert basis. Etter reglene om soliditet beregnes et solvensmarginkrav for forsikringselskapene i konsernet, mens det for de øvrige selskaper beregnes et kapitalkrav i henhold til kapitaldekningsreglene. Beregningene i tabellene nedenfor er i henhold til forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis mv. § 7.

Ansvarlig kapital består av kjernekapital og tilleggskapital. Kjernekapitalen er i henhold til forskrift for beregning av ansvarlig kapital vesentlig forskjellig fra egenkapitalen i regnskapet. I tabellen nedenfor vises en avstemming av kjernekapitalen i forhold til egenkapitalen. Utstedte fondsobligasjoner kan utgjøre 15 prosent av kjernekapitalen, mens overskytende beløp kan medregnes i tilleggskapitalen. Kjernekapitalen justeres for de verdivurderinger som legges til grunn i soliditetsberegningene på nasjonalt nivå for utenlandske selskaper (soliditetsforskriftens §4,7 ledd). For Storebrand Holding AB vil dette være en justering i SPP AB sine beregnede forsikringsforpliktelser hvor det benyttes en annen rentekurve i soliditetsberegningen enn den som benyttes i finansregnskapet. Tilleggskapitalen som består av ansvarlig lån kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen, mens tidsbegrenset ansvarlig lånekapital ikke kan overstige 50 prosent av kjernekapitalen.

Samlet krav til ren kjernekapital og ansvarlig kapital for selskaper som er omfattet av CRD IV er henholdsvis 11 og 14,5 prosent fra 30. juni 2015 etter innføring av krav om motsyklisk kapitalbuffer på en prosent.

Forsikringselskapene i konsernet medtas i kapitaldekningen med et kapitalkrav etter regelverket i Basel I.

I en tverrsektoriell finansiell gruppe skal summen av ansvarlig kapital og annen solvensmarginkapital, dekke summen av solvensmarginkravet for forsikringsvirksomheten og kravet til ansvarlig kapital for kredittinstitusjons- og verdipapirvirksomheten.

I solvensmarginkravet som benyttes for forsikringsselskapene beregnes dette kravet som 4 prosent av brutto forsikringsfond. Dette gjelder i både norsk og svensk virksomhet. I Sverige omfatter kravet i tillegg 1 prosent av Vilkorad återbäring og 0,1-0,3 prosent av dødsfallsrisikoen i fondsforsikring. Solvensmarginkapitalen i forsikring avviker noe fra ansvarlig kapital som benyttes i kapitaldekning. I solvenskapitalen medtas andel av tilleggsavsetninger og risikoutjevningfondet.

Fra 1. januar 2016 implementeres nytt solvensregelverk, Solvens II.

ANSVARLIG KAPITAL I KAPITALDEKNING

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Aksjekapital	2 250	2 250
Øvrig egenkapital	24 697	22 491
Egenkapital	26 946	24 741
Fondsobligasjoner	1 500	1 725
Rentejustering forsikringsforpliktelse	-998	-2 170
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-5 985	-5 844
Utsatt skattefordel	-864	-437
Risikoutjevningfond	-142	-829
Fradrag for investeringer i andre finansinstitusjoner		-1
Sikkerhetsavsetninger	-336	-318
Minstekrav reassuransavsetning	-3	-4
Annet	48	-33
Overskytende kapital fra tredjeparter	-522	-245
Kjernekapital	19 645	16 584
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 100	2 100
Ordinær ansvarlig lånekapital	2 513	2 513
Fradrag for investeringer i andre finansinstitusjoner		-1
Overskytende kapital fra tredjeparter	-681	-271
Tilleggskapital	3 932	4 341
Netto ansvarlig kapital kapitaldekning	23 577	20 925
Justering kapital fra tredjeparter	1 172	509
Netto ansvarlig kapital konglomeratkapitalkrav	24 750	21 434

BEREGNINGSGRUNNLAG

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Forsikringsselskaper	146 838	142 066
Andre selskaper	17 840	18 838
Sum beregningsgrunnlag kapitaldekning	164 678	160 904
Kapitalkrav		
Forsikringsselskaper	11 747	11 365
Andre selskaper	2 587	2 543
Sum kapitalkrav	14 334	13 908
Kapitaldekningsprosent	14,3 %	13,0 %
Kjernekapitaldekning	11,9 %	10,3 %

SOLIDITETSKRAV FOR TVERSEKTORIELL FINANSIELL GRUPPE

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Krav til ansvarlig kapital og solvenskapital		
Kapitalkrav utenom forsikring (14,5 %)	2 587	2 543
Krav til solvensmarginkapital forsikring	13 325	12 815
Samlet krav til ansvarlig kapital og solvenskapital	15 912	15 358
Ansvarlig kapital og solvenskapital		
Netto ansvarlig kapital	24 750	21 434
<i>Endring i solvenskapital for forsikring i forhold til ansvarlig kapital</i>		
Annen solvenskapital	2 994	3 111
Sum ansvarlig kapital og solvenskapital	27 744	24 546
Overskudd soliditetskapital	11 832	9 188

Note 14 | Opplysninger om nærstående parter

Storebrand har transaksjoner med nærstående parter som gjøres som en del av de normale forretninger. Disse transaksjoner gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærstående fremgår av note 26 og 54 i årsrapporten for 2014.

Storebrand har ved utgangen av 4. kvartal utover normale forretningsmessig transaksjoner ikke hatt noen betydelige transaksjoner med nærstående parter.

Storebrand ASA

Resultatregnskap

(NOK mill.)	4. kvartal		Året	
	2015	2014	2015	2014
Driftsinntekter				
Inntekt på investering i datterselskap	498	478	519	490
<i>Netto inntekter og gevinster fra finansielle instrumenter:</i>				
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	11	10	33	45
-finansielle derivater/andre finansielle instrumenter	-3	2	-4	6
Andre finansinntekter			1	1
Driftsinntekter	507	490	550	543
Rentekostnader	-29	-31	-109	-136
Andre finanskostnader	-3	-5	-15	-19
Driftskostnader				
Personalkostnader	-8	31	-29	11
Avskrivninger			-1	-1
Andre driftskostnader	-23	-15	-63	-48
Sum driftskostnader	-31	17	-93	-38
Sum kostnader	-63	-19	-217	-193
Resultat før skattekostnad	444	471	333	351
Skattekostnad	-117	-113	-81	-77
Periodens resultat	327	357	252	273

OPPSTILLING OVER TOTALRESULTAT

(NOK mill.)	4. kvartal		Året	
	2015	2014	2015	2014
Årsresultat	327	357	252	273
<i>Andre resultatelementer som ikke senere kan reklassifiseres over resultatet</i>				
Endringer estimatawik pensjoner			-18	-93
Skatt på andre resultatkomponenter			5	25
Sum andre resultatelementer			-14	-68
Totalresultat	327	357	238	206

Storebrand ASA

Balanse

(NOK mill.)	31.12.15	31.12.14
Anleggsmidler		
Utsatt skattefordel	317	400
Varige driftsmidler	29	30
Aksjer i datterselskaper	17 095	17 041
Sum anleggsmidler	17 441	17 470
Omløpsmidler		
Tilgode innen konsernet	511	752
Utlån til konsernselskaper		17
Andre kortsiktige fordringer	21	32
Investeringer i handelsporteføljen:		
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	2 231	1 635
-finansielle derivater/andre finansielle instrumenter	28	31
Bankinnskudd	161	82
Sum omløpsmidler	2 952	2 548
Sum eiendeler	20 393	20 018
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	2 250	2 250
Egne aksjer	-10	-12
Overkurs	9 485	9 485
Sum innskutt egenkapital	11 724	11 722
Annen egenkapital	5 105	4 859
Sum egenkapital	16 829	16 581
Langsiktig gjeld og forpliktelser		
Pensjonsforpliktelser	157	168
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 261	3 128
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser	3 418	3 296
Kortsiktig gjeld		
Finansielle derivater		
Gjeld innen konsernet	76	43
Annen kortsiktig gjeld	71	98
Sum kortsiktig gjeld	147	141
Sum egenkapital og gjeld	20 393	20 018

Storebrand ASA

Oppstilling over endringer i egenkapital

(NOK mill.)	Aksjekapital ¹⁾	Egne aksjer	Overkurs	Annen egen- kapital	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.13	2 250	-14	9 485	4 644	16 365
Periodens resultat				273	273
Sum øvrige resultatelementer				-68	-68
Totalresultat for perioden				206	206
Tilbakekjøp egne aksjer ²⁾		2		18	20
Aksjer ansatte ²⁾				-9	-9
Egenkapital 31.12.14	2 250	-12	9 485	4 859	16 581
Periodens resultat				252	252
Sum øvrige resultatelementer				-14	-14
Totalresultat for perioden				238	238
Tilbakekjøp egne aksjer ²⁾		2		21	23
Aksjer ansatte ²⁾				-12	-12
Egenkapital 31.12.15	2 250	-10	9 485	5 105	16 829

¹⁾ 449 909 891 aksjer pålydende kroner 5.

²⁾ Det er i 2015 solgt 348 071 aksjer til egne ansatte. Beholdning egne aksjer per 31.12.2015 er på 2.062.721.

Storebrand ASA

Kontantstrømoppstilling

1. januar - 31. desember
(NOK mill.)

	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	39	61
Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer til virkelig verdi	-618	97
Utbetalinger til drift	-124	-107
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	776	524
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	73	576
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av datterselskaper	-23	-35
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-23	-36
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger ved nedbetaling av lån	-671	-837
Innbetaling ved opptak av lån	802	496
Utbetaling av renter lån	-111	-166
Innbetaling ved salg egen aksjer til ansatte	10	11
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	29	-495
Netto kontantstrøm i perioden	79	45
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	79	45
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	82	37
Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt	161	82

Noter

Storebrand ASA

Note 01 | Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsprinsipper som ble benyttet i årsregnskapet for 2014. En beskrivelse av regnskapsprinsipper fremkommer av årsrapporten for 2014. Storebrand ASAs selskapsregnskap anvender ikke IFRS.

Note 02 | Estimater

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har det vært benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og noteopplysninger. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater.

Note 03 | Inntekt på investering i datterselskap og felleskontrollerte selskaper

(NOK mill.)	2015	2014
Storebrand Bank ASA	79	190
Storebrand Asset Management AS	378	237
Storebrand Forsikring AS	31	45
Storebrand Baltic UAB	10	6
Storebrand Helseforsikring AS	21	13
Sum	519	490

Note 04 | Obligasjonslån

(NOK mill.)	Rente	Valuta	Netto nominell verdi	31.12.15	31.12.14
Obligasjonslån 2013/2020 ¹⁾	Fast	NOK	300	327	327
Obligasjonslån 2011/2016	Flytende	NOK	554	558	999
Obligasjonslån 2012/2017	Flytende	NOK	624	627	853
Obligasjonslån 2013/2018	Flytende	NOK	450	452	452
Obligasjonslån 2014/2019	Flytende	NOK	500	499	496
Banklån 2015/2018	Flytende	NOK	800	798	
Sum ²⁾				3 261	3 128

¹⁾ Lånene som har fastrente er sikret med en renteswap, som regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på lånene som er henfôrbar til den sikrede risikoen inngår i balanseført verdi og innregnes i resultatet.

²⁾ Lånene er bokført til amortisert kost og inkluderer opptjente ikke forfalte renter. Til inngåtte låneavtaler er det knyttet standard covenantskrav. For alle lån er betingelser og vilkår innfridd i henhold til inngåtte låneavtaler. Storebrand ASA har en ubenyttet trekkfasilitet på EUR 240 millioner

HOVEDKONTOR:

Storebrand ASA
Professor Kohts vei 9
Postboks 500
1327 Lysaker, Norge
Tlf.: 22 31 50 50
www.storebrand.no

Kundesenter: 08880

ØVRIGE SELSKAPER I KONSERNET:

SPP Livförsäkring AB
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 451 70 00
www.spp.se

Storebrand Livsförsäkring AS
- filial Sverige
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 700 22 00
www.storebrand.se

Storebrand Kapitalforvaltning AS -
filial Sverige
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 614 24 00
www.storebrand.se

Storebrand Helseforsikring AS
Professor Kohts vei 9
Postboks 464
1327 Lysaker, Norge
Tlf.: 22 31 13 30
www.storebrandhelse.no

DKV Hälsa
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 619 62 00
www.dkvhalsa.se

Finansiell kalender 2016

17. februar	Resultat 4. kvartal 2015
13. april	Generalforsamling
14. april	Eks. utbyttedato
27. april	Resultat 1. kvartal 2016
14. juli	Resultat 2. kvartal 2016
26. oktober	Resultat 3. kvartal 2016
Februar 2017	Resultat 4. kvartal 2016

Investor Relations kontakter

Kjetil Ramberg Krøkje	Head of IR	kjetil.r.krokje@storebrand.no	+47 9341 2155
Sigbjørn Birkeland	Finance Director	sigbjorn.birkeland@storebrand.no	+47 9348 0893
Lars Løddesøl	CFO	lars.loddesol@storebrand.no	+47 2231 5624